

ప్రతిగ్రామం
పత్రికలో
నిండాలి.
ప్రతిబిక్కు
చదువు
కోవాలి,
ఆనాడు

జనరక్ష

లోకానికి అన్నంపెట్టేది
నేను-

లిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది
నేను-

—రైతు.

సంవత్సర
చందారు 3
—
పల్లెలో ప్రక
టన లంపిం
చాలంకే
ఇదే—

సంపుటము 8

శుక్రవారము 20-8-37.

పంచిక 34

అండమాను ఖైదీల నిరసన దీక్ష - కలకత్తా లాఠీచారి

ప్రభుత్వమువారు దౌర్జన్యముచే దౌర్జన్యమును నడచజాలరని జవహరిలాల్ ప్రకటన.

అండమానుఖైదీలలో వుండు రాజకీయఖైదీలు
లిమియన్లును గురించి గతనెలలో ఇండియా
ప్రభుత్వంవారి కొక విజ్ఞప్తిని పంపుకొనగా ప్రభు
త్వంవారు నిరాకరించుటవలన 24 తేది నుండి
నిరాహారదీక్ష నడపబడింది.

సానుభూతి నిహారదీక్షలు.

దియోలీ జైలులో నుంచుబడియున్న డిటిన్యూ
లలో కెంగువందలమందియు.

ఆలీపూర్ జైలులో వుండు దౌర్జన్యకేరములకై
శ్రీమంపదినవారు, డిటిన్యూలలో కొందరు,

బరహంపూర్లో వుండు డిటిన్యూలలో 17
తేదినరకు 247 మంది నిరసన ప్రకటించి.

ఘోరమగు నదంతులు.

నిరసనఖైదీలు కొందరు సముద్రములో త్రోయ
బడినది వదలివున్నది, యిది నిజమేనా అని కాసన
సభ్యులు ప్రశ్నించగా బెంగాలు శాఖయ విజేతపు
మర్రి తానావిషయమునుగురించియేమియు తెలు
పజాలదనియు, అండమానులలోని సెల్యులర్
తెల్లపరిపాలనను భారతప్రభుత్వ ఆధీనమున వున్న
దనియు తెలిపిరి.

కలకత్తాలో లాఠీచెబ్బలు.

అండమాను నిరసనప్రకటనపట్ల ప్రభుత్వమువా
రవలించిన తైఖిని నిరసించుటకు యూనెల 14
తేదిన భారతదేశవంతటను నిరసనసభలు జరుప
వలెనని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు జవహరిలాల్ గారు
ప్రకటించియుండిరి.

కలకత్తాలో ఈరోజున 2 కేలమంది శ్రీ
పురుషులు, కార్మికులు, విద్యార్థులతో కూడ సభా
స్థలమగు పురమందిరమునకు వెళ్లుచుండిరి. ముందు
వారిని పోలీసులు అడ్డి, బాటయజండాలును దింపి,
పతేనీమంది జట్టుగాకూడి తెల్లమనిచెప్పగా వారు
జండాలును దింపుటకు నిరాకరించిరి. అంతట
10 నిమిషములలో వారు అవోటు వదలితెల్లవలె
నని ఉత్తర్యుచేసిరి. కాంతియుతమగు ప్రజలు
పోలీసువారి ఆజ్ఞను పట్లంఘించియుటచే నిలబడి
యుండిరి. వెంటనే పోలీసువారు వారిని లాఠీల
తో కొట్టిరి. చాలమంది గాయములు తగిలెను.
శ్రీలు పట్టుకొనినది వీర జండాలును బలవంత
ముగ పోలీసులు లా కొనిరి. పూర్వము 80 మంది
శ్రీలు 20 మంది పురుషులు ఆరెట్టు చేయబడిరి.
వారిలో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు డా. జె.
చానుగుప్త, కార్మిక నాయకుడు అరవి

మహా ఘోరం! మహా ఘోరం!!

రాజాజీ!

జమీందార్ల నిరంకుశ క్రూర చర్యల్లో గ్రామాలు గ్రామాలే కుంగి,
కుమిలి, పోతున్న వయ్యా!—

చిత్తగించండి స్వామీ!

ఉదయగిరి తాలూకాలో—	గ్రామాలు.	జనసంఖ్య.
జమీందారీ గ్రామాలు	102	58812
గవర్న మెంటు „	84	48616

దామామా—

గవర్న మెంటు గ్రామం 1-కి	జనసంఖ్య	1272
జమీందారీ గ్రామం 1-కి	„	571

మాపరితరవాని! ఇంకా సాధ్యశ్యం కావాలనా!

ఇంకెప్పుడు మాకువిముక్తి?

—జమీన్దార్లు.

ముఖ్యగారలు కూడ కలరు. 100 మందికి పైగా
గాయములు తగిలెను.
పోలీసువారు కాంగ్రెసువారిని జెండాలు
దింపమని కోరలేదని బెంగాలు ప్రభుత్వముక
ప్రకటన గావించెను.
అరుస్తుచేయుచున్న శ్రీలు ఇరువదసి రూపా
యల బామినమీదను, పురుషులు ఏబడసి రూ
పాయల బామినమీదను విడుదలచేయబడిరి.

రాజప్రతినిధికి
మెహల్లాల్ శాన్షనాగాజిబాబు.
మెహల్లాల్ శాన్షనాగాని (శ్రీని ఆసెంట్స్
సభ్యుడు) యూనెల 1-వ తేదిన రాజప్రతినిధి
గారికి అండమాను ఖైదీలను వెంటనే స్వస్థలము
లకు పంపవలెనాయు, నిరసనప్రకటనలను ప్రమా
దము సంభవించినందుడల వివాదాంతమునకు కాగన

కర్తవ్య నవారిని ప్రభుత్వ టిని మరువజాలరనియు,
ఇండియా-ఇంగ్లాండు మధ్యనుండు విభేదములు
మరింత పెచ్చుకాగవనియు తెలిపిరి.

రాజప్రతినిధిగారిజాబు.

శాన్షనాగానిబాబుకు రాజప్రతినిధిగారు ప్ర
త్యుక్తరమిచ్చుచు నేడు అండమాను ఖైదీలనిరసన
ప్రకటనకు ప్రభుత్వము లొంగినచో విడుదల
అగుటకుగూడ ఖైదీలు యావద్దని ఉప
యోగించకలరనియు, ఇతరఖైదీలుగూడ యిట్టి
పనులకు పూసగలరనియు, నిరసన ఆశ్రయ కాశ్య
రము కాగలదనియు, అందువలన ఖైదీలను స్వస్థల
మునకు చేర్చవలెననియు, భారతదేశములోని ఏదై
లును అండమానులలోని సెల్యులర్ జెయిలుతో
సాటిరాజాలదనిరి.

బెంగాలు కాన్సిలులోను ఆసెంట్స్లోను అధ్య
క్ష మెంటు ప్రతిపాదనలు గావించబడిన.

కలకత్తా విద్యార్థుల ఆసమ్మతి
అండమానుఖైదీల యిబ్బందులను తొలగించనం
దులకు, కలకత్తాలో శ్రీలపై లాఠీచార్జీ చేసి
నందులకు ఆసమ్మతి ప్రకటించుటకై కలకత్తా
విద్యార్థులు సమ్మేళనాల్లో వర్షము కురియుచున్నను
బ్రహ్మాండము పూరకంపుతో విరులు తిరిగిరి.
విద్యార్థుల వనశ్శివమూలవైనను, చలోటల్లవైనను
జాతీయపతాకాలను కట్టిరి.

రాజప్రతినిధికి జవహరిలాల్ జవాబు

మెహల్లాల్ శాన్షనాగానికి రాజప్రతినిధివా
సిన జవాబునకు జవహరిలాబుగారు ప్రత్యుక్తరముగ
యిటుల తెలిపిరి.

“ప్రజల ఆర్థికప్రాయములను, భావములను
ప్రభుత్వంవారు తిరస్కరించుట తప్పు. ప్రస్తుత
సమయమున యావించయమై ఆనేకుహిమాచలము
అందోళన చెందుచున్నది. అండమాను ఖైదీల
కోర్కెల నంగీకరింపవలెనని ప్రజలు యేకకంఠ
మున కోరుచున్నారు.

.....ప్రజాప్రతినిధి ప్రభుత్వ పేదయినను
యిందవిషయమున ప్రజాప్రాయమును తిరస్కరించుట
పుచితముకాదు. ఈసమస్య అకిస్సా
క్షుగా కలిగినదికాదు..... దౌర్జన్యమును అణ
చుటకు ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న
పద్ధతి యెంతమాత్రము సరియైనదికాదీ. దౌర్జన్య
ముచే దౌర్జన్యము నణచవలదు. దౌర్జన్యమునకు
కారణములను కనుగొని ప్రతిఘటన గావించ
కొరకు 12 తేది 11-వ తారీఖులో మామెదు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతురక్షణయాత్ర.

మృగ్మను గోదావరిల్లా సంచారము. కొవ్వూరు తమిళ తాలూకాల్లో ప్రచారము. 5 కిలోలలో 70 మైలు. రెండు తాలూకా మహాసభలు. ఎవల మాదివా రైతుల ఉత్సాహం మిన్నముట్టుతూది. ఘనమగు స్వాగతాలు. తమకష్టాల వివేచనతో వాలనే ఆతురత. భవిష్యత్తులో రైతురక్షణము బలపడే సూచనలు ఆసంఖ్యాకములు.

9వ తేదీ తూర్పు గోదావరిల్లా సంచారము. పూర్తిచేసి రైతురక్షణయాత్రను కొవ్వూరులో సర్వ వారానియూర్తి గారి వాయిద్యమున, ప. గోదావరి కొవ్వూరు తాలూకా తాల్లిపూడి గ్రామం అన్నదేవరేడు గ్రామంలో సభలు జరిపి, కొవ్వూరు రైల్వే స్టేషన్ వారానియూర్తి. చ. వా. రావుగారు రైతుసంఘాల ఆసక్తికరమగుంచి ఉపన్యసించిరి. అచటినుండి గోపాలపురం, గొల్లనూడెం గ్రామాలమీదుగా భువనంశెట్టి. కొవ్వూరు తాలూకా రైతుసహసభి. కొ. సర్వవారానియూర్తి గారి అధ్యక్షతన జరిగింది. రైతుల కనీ సపు కొర్రలప నుంచి, రాజీయ తైల విడుదలగురించి తీర్మానములు చేయబడినవి.

11-వ తేదీ చాగల్లు, బ్రాహ్మణనూడెం మీదుగా నిడదవోలు వెళ్లిరి. నిడదవోలులో మెను మత్స్య మురారాజుగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. చలసాని వాసుదేవరావుగారు, రైతుసంఘాల కార్యక్రమ సంబంధము గురించియు, యాత్ర ఆశయముల గురించియు ఉపన్యసించారు మహాధిర జగజ్జోచనరావుగారు ఎంబలకు అవసరమైన ఉపన్యసించిరి. పట్టణకార్యము, యువజన సంఘాలు స్వాగత మొసగింది.

9,10,11 తేదీలలో కొవ్వూరు తాలూకా సంచారము ముగిసింది. ఈ తాలూకా చాలనరకు మొరక్కణములు. వీటిలో చాంతాగములకు 'రైల్వే పీను' అని పేరు, పంటలు చాలతక్కువ. అంతా పశువుల పేతకొరకు ఉపయోగపడును. హెచ్చుతక్కుల భూమి, అతివృష్టి అనావృష్టికల్ల పంటలు చెడిపోవును. దళమువల్లెవి చాల జమీందారీ గ్రామాలు. పన్నులు రు. 5 మొదలు రు. 80 వరకున్నవి. పన్ను బకాయలు, ఆ పన్నులు చాల హెచ్చు. జమీందారీ కేసులుకూడ హెచ్చుగా నేవున్నవి.

తమిళ తాలూకా సంచారము.

12వ తేదీ తమిళ తాలూకా ప్రచారము ప్రారంభము. కలెక్టర్ మిదుగా ఉండ్రాజవరం గ్రామంపేరే రక్షణయాత్రనువారు సభజరిపిరి. రయితులు నిధికి ధనముకూడ యిచ్చిరి. తరువాత దళము సర్వవారం గ్రామముకేరింది. సభకు 1000 మంది వచ్చారు. సర్వవారాయనూర్తిగారు, వాసుదేవరావుగారు రైతుసంఘాలగురించి దళన సాయకూలీల కష్టాలగురించి, తన్నివారలోపాయల గురించి ఉపన్యసించారు. ఆనంతరం దళము ఉండ్రాజవరం కేరింది. మార్గవర్ధమునే 500 ప్రజలు మేళములతోవచ్చి ఆహ్వానించిరి. ప్రజాసమావేశముచుదగ్గర రైతుపాటుల పాడుచు సభకు వెళ్లిరి. సభకు 1500 ప్రజలువచ్చిరి. సర్వ వారాయనూర్తిగారి ఎర్రకెండా (కార్మిక, కర్షక పతాకము)ను ప్రదర్శించిరి. వారు, వాసుదేవరావు రైతుసంఘమై గంభీరపూర్వముల వాసంగిరి. సభకు చాలమంది శ్రీలకుడువచ్చిరి. ప్రజలు దళము పాలంగిరకు పాగనడిరి.

రాత్రి కేలంగి గ్రామములో తమిళ తాలూకా రైతు మహాసభ జరిగింది. పశ్చిమగోదావరి కార్యకర్త అధ్యక్షుడు అల్లూరి సర్వవారాయణగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభకు ఘనమైన

2-వ తేదీ చాగల్లు, బ్రాహ్మణనూడెం మీదుగా నిడదవోలు వెళ్లిరి. నిడదవోలులో మెను మత్స్య మురారాజుగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. చలసాని వాసుదేవరావుగారు, రైతుసంఘాల కార్యక్రమ సంబంధము గురించియు, యాత్ర ఆశయముల గురించియు ఉపన్యసించారు మహాధిర జగజ్జోచనరావుగారు ఎంబలకు అవసరమైన ఉపన్యసించిరి. పట్టణకార్యము, యువజన సంఘాలు స్వాగత మొసగింది.

దళము 18వ తేదీ వెలింపపుర, మల్లిపూడి మీదుగా, రామేశ్వరం కేరింది. యువజనసంఘము, గ్రామములు స్వాగతవ్రతాలిచ్చిరి. మెను కొండలలో బహిరంగసభజరిపి రాత్రికి 7 గంటల అంతట గ్రామంలో జరుగమన్న ఫిర్యాదులకు మహాసభకు హాజరైరి. సభకు చలసాని వాసుదేవరావుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. కనీసపు పాట్లల బలపరచుచు, రాజీయతైల విడుదల కోరుచు తీర్మానములు చేయబడినవి. అంతట గ్రామంలో ప్రజల కార్యదీక్ష ప్రశంసనీయము. ఆదర్శమైన గ్రామము.

రెండుతాలూకాల సంచారము 2 రోజులలో పూర్తిఅయింది. రైతులఉత్సాహం ఆపరిమితము. సభలు చాలజరుపదముగను, ఉత్సాహంతోముగను జరుపబడినవి. యాత్ర దిగివెళ్లినది. ఈ తాలూకాలో ముఖ్యముగా గవ్వసంపదగింది యువకుల పుత్రాసాము. ప్రతిగ్రామములోనూ యువకులు అన్నివిధముల పుద్గమానితో తోడ్పడుచు న్నారు. ఈతాలూకా దాదాపు డెబ్బాయే. ఇచ్చట ఆవులభార మెక్కువగా నున్నది. ఒక ఆచంటగ్రామములోనే 60 లక్షలు రూపాయల వరకు ఆవులున్నవి. ఆ గ్రామం ఆయకట్టు 5000 యెకరాలు. ఇట్టి గ్రామాలు చాలగలవు. చాలమంది రైతులకు తమకుటుంబాలను పోషించుకోగల్గిన ఆదాయం లేదు. అందుచే యీతాలూకాలో ముఖ్యమైన వాదలు, అప్పులు, పన్నులు, రవాదారీలు, విద్యాసౌకర్యములు, వైద్యసౌకర్యములు చాలతక్కువ. ఉన్నరోడ్డులుకూడ బాగుకలేవు.

దళము 16 గ్రామంలో సభలుచేసారు సంవారము 28 మైళ్ల వరకూ వున్నది. అన్నిచోట్ల ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా సభలకు హాజరగుచున్నారు.

మ. చంద్ర శేఖరరావు.
(ప్రచురణాధికారి, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం)

ప్రెంచి ఇండియాలో బాల్యవివాహాల నిషేధము.

ప్రెంచి ఇండియాలో బాల్యవివాహాల నిషేధించబడినది. బాలలకు 16 సం||లోను బాలికలకు 14 సం||లోను పెండ్లిండుచేసిన వారికి నెలకొని విధింపబడును. బ్రిటిషు ఇండియాలోని కారదాచట్టం బాగాజరుగునటులచేయుటయే యీశాసనముఖ్యోద్దేశము.

31 మనుషులును 6 గురి మనిషులును కలిగిన మిసెస్ బాక్ సంఘుడే అను 80 యేండ్ల వృద్ధకన్య మూడవ పెండ్లి చేసుకొనింది.

భారతీయ ఆరోగ్యవిధులు.

భోజనక్రమము

పి. సుబ్రహ్మణ్యచార్యులుగారు
(హిందీ-కాహిర్నీ వికారద)

భోజనముచేయునపుడు తన పొట్టయొక్క పగ భాగమును ఆహారముతోను నాలుగవ భాగమును నీటితోను నిండించి తక్కిన నాలుగవ భాగమును వాయుసంచారముకోరికకు విడుదలయును.

భోజనము చేయునపుడు ఒక రకమైన పదార్థమును నేవించిన తర్వాత నోటిని నీటిచే భోజనము చేసికొని మరియొక రకమైన పదార్థమును నేవించవలయును. లేనియెడల రెండవ పదార్థముయొక్క రుచిని పరిగా నాలుక తెలికొనవలయును.

అధికముగ నీరుత్రాగినను, బొత్తిగా నీరు త్రాగకున్నను, తినిన ఆహారము తీర్చుముగాదు. కనుక అన్నిచోట్ల కలిగి ఆహారము చక్కగ తీర్చునగుటకుగా భోజనముధ్యమన మాటిమాటికి కొంచెము కొంచెముగ నీటిని త్రాగుచుండవలెను.

భోజనమునకు మొదట జలపాన చేసినయెడల కృత్రిమము అగ్నిమాంద్యము ఇదిగలిగి కృశించిన చేతాముగలవాడగును. భోజన మధ్యమున జలపానముచేసిన అగ్నిదీప్తిగలిగి సమమైన శరీరముగలవాడగును. భోజనాంతమున జలపానముచేసిన కఫము వృద్ధిచేసి న్నూలకీరముగల వాడగును.

భోజనమునకు మొదట పప్పు, నెయ్యి మజ్జిగవులును మొదలగు వ్యంజనములుకలసిన అన్నమును గాని లేక పాయసము భక్ష్యములతో మధ్యమధ్య మాంసములను వ్యంజనములనుగాని భుజించవలయును. కడపట చక్కెరతో కలసిన పాలున్నముగాని పెరుగన్నముగాని భుజించవలయును. చేతి కాలముల ననుసరించి వారి యిష్టానుసారము భుజించవచ్చును.

దప్పిగొన్నవాడు ఆహారమును భుజించిన నుల్మోగోగియు, ఆకలిగొన్నవాడు జలపానము చేసిన జలోదరగోగియు అగును. కనుక కాలము నెరిగి నియమప్రకారము ఆహారపానము నొసరించవలయును.

భోజనానంతరము రూక్షమైన ఉదకముతో పుక్కిలించి ఉచియవలయును. పండ్లసంఘన ఇరికి కొనియుండు ఆహారపదార్థములను సన్ననిపుల్లతో చిగుళ్లకు బాధగలుగకుండ తీసివేసి నోటిని కాలు నీరులను శుభ్రముగా కడుగుకొనవలయును. అట్లు పదార్థముల తీసివేయయెడల అవి కుల్ల నోటి యందు చెడ్డవాసన కలుగుటయేగాక చాల రోగములకు గూడ కారణమగును.

చేతులు కడుగుకొనినపిదప తడిచేతులతోనే శీత్రములను తుడుచుకొనవలయును. మరల ఆర చేతులను చేడికలుగునరకు ఒకచానీతో ఒకచానిని రుద్దుకొని వానిని శీత్రములపై ఉంచుకొనవలయును, ఇట్లుచేసిన తిమిరములు మొదలగు శీత్ర రోగములు కలించును.

భోజనముచేసిన వెంటనే కఫమును, ఆహారము తీర్చవగుచుండునపుడు పిత్తమును, ఆహారము తీర్చమొనెత్తుట వాతమును వృద్ధిచేయును.

భోజనాంతమున కఠినపదార్థములను భుజించుచూ జలపానముచేసిన బలవ్రుము. (పదార్థములు భుజించునెడల జలమును మితిముగ త్రాగవలయును.

భోజనానంతరము పొట్టపైన మెల్లమెల్లగా కొంచెమునేపు చేతులతో తుద్దుట ముంది. సుఖ్యముగా ఎడమచేతన రుద్దవలయును, భోజనముచేసిన వెంటనే ఆయాసమును కలిగింపని పనులు మాత్రము చేయవచ్చును.

బిర్కహఫ్

అజీర్ణం, అరుచి, వాంఛలు, శూల, క్షురం, కలతలుగుట, నోట నీరుగుట, వైర్గవికారముల తీక్షణం నిలుపుకు, వైద్యులచే పొగట్టగాంచినది. దుదిగానుండును. వెల రు 0-4-0.

"తెలుగులా" బుక్కులు.

- ఎన్నేలుల్యాండు ఆట్టు (యశాములఆట్టు) దావాలు, పిటిషన్లు, కాలము, తెలుగు - మొదలగునట్లు చేర్చి - 1-4-0
- మునిపరిష్కార చట్టము కొత్త ఆట్టు - 0-5-0
- మోటారుబండ్ల చట్టము - 0-6-0
- గ్రామకోర్టుల చట్టము 1987 వరకు సవరణలు - సివిల్ క్రిమినల్ చేర్చి - 0-2-0
- రిటైర్మెంట్ ఆట్టు - 0-12-0
- హిందూలా సారాంశము - 0-8-0
- అస్తి బ్రాహ్మణ్యచట్టము - 0-8-0
- స్వాతంత్ర్య ఆట్టు - 1-0-0
- సివిల్ ప్రాసీజరుకోడ్డు (1937 సం|| సవరణ) - ప్రేటిస్ 600 లు - 8-8-0
- తెలుగులా రిపోర్టులు ప్రతినెల 1,15, కేసులయందు బుక్కులుగా తెలుపడును. అస్తి హక్కులకు ప్రీవీకాన్సలు తీర్పులు, గొర్రె ఆట్టులు జి. ఓ. లు ప్రకటించబడుచుండును. - సంవత్సరంచూ 8-0-0
- మనీజరు, తెలుగులా జర్నలు ఆఫీసు, న్యూఢారు.

యోగరత్నా కరము.

(అపూర్వ వైద్యగ్రంథము)

శ్రీమా ఆయుర్వేదభూమణ పండిత యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్ర తాత్పర్యవివరణ సహితము. ముద్రణము సంనున్నది. త్వరలో వెలువడును.

వివరములకు ఇండియన్ మెడికల్ స్టూర్సు అండ్, డిస్టెన్సరీ, వెల్లూరు.

ఈశ్వర్య రత్నపురుష లేహ్యము.

శుక్లస్వము, వీర్యము పలుచలగుట, నరముల బలహీనత, మలబద్ధము, కృష్ణస్వలయ, శీత్రము, నిస్సత్తుర, క్షుణ్ణి చిహ్నమునకు బలము, కండపుత్తి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బలము, ఆరోగ్యము వృద్ధిచేయించును.

20 రోజులకు సరిపడు 20 రులముల వ్యాయ 1-0-0. కట్టాగు ఉచితము. ఈశ్వర ఫార్మశీ, హాలకొల్లు.

రంధ్ర స్వేషి

ఇందులో ఏది నిజము?

—XOX—

జనాభా మార్పిడిగాని పట్టిక (పానీ మ్యాప్) పనిగానటం- పాత్ర (పెసిడెంటు) రాను చంద్రావర్తిగారి బాబుల్లు (అప్పటి కలెక్టరుకు యిది బిడ్డమందింది) అని కొందరు, అన్ని విషయాలలో స్నేహితులు 'మా గోపాలు'వల్ల అని శ్రీ మం. రె. గారు అంటారే- ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

పాత్ర బోర్డు (పెసిడెంటు) పెట్టెటివారికి 'చదివించడం' రాజాగారివల్ల అని యీ భావం బలరామిరెడ్డిగారి పక్షంవారు, కాంగ్రెసువారివల్ల అని మన్నేపల్లి నామచంద్రారావుగారి పక్షం, 'నా అదృష్టంవల్ల' అని ఆనలు (పెసిడెంటు) అంటారే- ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

కవికోకిల దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారు మొదట సీతాదేవవారి అమ్మలో తెరకు 'అనగ' అని అమ్మవారిని పిలుస్తారు. దానిని 'యనగ' అని పిలుస్తారు రామచంద్రయ్యగారి దిద్దిపట్టు శ్రీ అయ్యంగారు, అమ్మ అమ్మలో ఒక పాత్రాని అయ్య యనగ అనగ అని దిద్దిపాదని కవికోకిల, ఆనలు ఆ అమ్మమాటలలో ఎన్నడుగూ 'పాత్రాని'ని చేయలేదని (పెసిడెంటు) అంటారే, ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

ఇప్పటి నెల్లూరు వాబ్బయ్యవివాదంలో కాశ్రీ పక్షంవారికి భవనహారం కూ. శివరామయ్య గారే చేస్తున్నారని కొందరు- అందరు చందాలు చేశారని ఆనలుపక్షంవారు అంటారే ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

ఇట్లనే శర్మ పక్షంవారి కర్నూలు శర్మగారి క్కరే పెట్టెకొంటారు- దీపాలవారి చెల్లెలికా నుకునూడ మోసలేదని కొందరు, ఇక్కడనూడ చందాలపట్టిక అని భూర్యపు వకీలు వారాయణ రావు అంటారే, ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

ఎలక్షనుకుగా కాంగ్రెసులో చేరిన సరిసింహా చారి, ఎ. సి. నువ్వారెడ్డి ఇంకా కొల్లగోయిందం అంతమంది ఎన్నికలయినకరువారే గాంధీజీ వారు చేసుకోకుండా కాంగ్రెసుకే చేస్తారని (ట్రంకుగోడ్డు జవాభా, ఎలక్షన్ ఆయిన కర్నూరు కాంగ్రెసులో వుండడం పరువుకర్నూరు అని అభ్యర్థులు, వీరిని సెలెక్టుచేస్తామా? ఒకవేళ చేసే నా, ఎ. సి. ని చేరమకచేస్తామా? అని కాంగ్రెసు విప్లవకారులు అంటారే, ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

కాశ్రీ ఆనుపత్రి దాక్షరమూది దండయాత్ర కథలో మునిపాలిటివారు కొన్ని వింతకథలను, దాక్షరమ్య, ఇంకా కొన్ని వింతకథలను, విశేషాల్లు ఇంకా ఇంకా కొన్ని వింత కథలను, అల్లుకున్నా రటనే ఇందులో ఏది నిజము?

* * *

అసల దాక్షరమ్యమూద మోసిన "మిన ఆప్రాప్రియేవక" సేరంగాక కమిషనర్ గారి కొక ఆదర్శము, చేరుకగారి కొక ఉద్దేశము ఉన్నదని (ట్రంకుగోడ్డు) వారు, గోగులదగ్గర వద రాను జనరల్ ఆనుపత్రిలోనే పెద్దదాక్షర్య భోజ సంచేస్తారని- నెల్లూరు ఆనుపత్రిలు అందుకు మిన

మధు కణాలు.

—జామువారివి.

మోదరాబాదు ఆంధ్రులు కన్నునవ్వనింది వస్తువు, కవిగారు అమ్మకనేచుంతో యీలాక్కరే జ్ఞత మాపాడు—

సహజమందర చంద్రభ్రమం మెఱుమ మరుమకారద యూరగు భరణిగాన తెలుగులిచ్చకవతి చేరు నిలుపుమన్న సరసులకు మీకు కలపుటంబలి ఘటింతు.

నాది వినుకొండ, మోదరాబాదు మీది; స్నేహ మైనది వాబ్బయ్య సేనకకన పెరల వాల్మీల్య మెల్ల గుప్పిటనుబట్టు ఏమహాశక్తి గలనో! సాహిత్యవీధి.

మీ వాల్మీల్యమే ముఖ్యకారణము ను మ్యూ! నేటి మర్యాదకుక, నా వాచానిధమయి గారు; బలికే! నైజాము రాష్ట్రాంగ్రు లా రా! విఖ్యాత సమర్థ దృఢహితు లా రా! కొండిచే పద్య పుం బూవుం గాన్మలు, భక్తిగుంభితహృదం భోజిత గంధాఘ్రముక.

రాయలవారితోడ (Xవి) రాజులమన్నన స్వప్న గాథయై పోయె, కళా పితామవుల మూపునఁ బడ్డది వీరభూజ, ఆ దాయము రాజకీయపు వి దానామనన్ వెదజల్లుచున్ దివా లా యయినారు ద్రవ్యముగ లా రరలంబనఁచేది కైతకున్.

కవికా వాహినీ చీలి, పాయలయి ఆ గంధై, యభిచ్చారతిన్ బ్రవహింపం దోడఁగొక, బురారకవపుఁ ద్రో వల్ బుంకలంబు వాచుని డ్డని; ఛందోనిమహాదిపాలములు భ్రష్టంబయ్యె, నీ మండు చే సవియందింకునో! సంకమించునో! రస స్వర్ణియ పాథోనిధిక.

మునిన భావజాలమును బూడిదఁగఁపల (బుంపి, కుత్తుకల్ దిసికే, యగాధ శబ్దన వీరుల దాచి, కవిత్వ మన్నవో విసిగి, శివించిపోయెదరు ఏనులు భావ్యములై సభాపదుర; రస మదికట్టు నీ గులకజాల దిగిం పుల కేమి పేరునో!

మొత్త ముమీద పూర్వకవి ముఖ్యము పెట్టిన కట్టుబాట్లలో నుత్తమ మధ్య మాధమము లున్నవి వానిని గొడ్డిగా మరా

హాయింపుకాదని- స్వప్నసామగ్రి తినిదాక్షర్య అరుదని కొందరుకొన్నిలయ, ఆహ్వాపాపం! అని కొందరు, అట్లనే కావాలని ఇంకొకొందరు అంటారే యీలాగ్ని పర్యవర్తికేమిమకు కారణం కాంగ్రెసు మంత్రిచారించి యిరుపక్షాలి వ్యా యం బరిపాలని అందరూ అనుకొంటున్నారే ఇందులో ఏది నిజం!

—మాలికును.

మత్తినరంప నానెడు

మాటకు నేనును సమ్యంతింతు, నీ చిత్తలతోక రీతుకు క విత్వము ఫక్కి నవాదరించెదన్.

ఉరుమా, ఫాకీ, ఆంగ్లీయ, మరనీ యొ, మిన్ను స్నేహింప, నీ సరసు ల్కింకరులై నినుంగొలుక, ని చ్చావీల శ్రీ కృష్ణభూ వరువాఖ్యం దనరారు మందరముధా వాసంబులో మెట్ల! స్మరత్రాయంపుము, కలవల్ దెలుగురా డ్డి! రాజహంస భగ్నిన్.

ముసిలిములు సోదరులవలె మసలెదరు, నవాబుధర్మ మార్గాటుం దాం భ్రమస్వతి! భాసీలుమీ రసికులఁగొని మోదరాబాదుపురిక.

కృష్ణరాయలయి శృంగారనసీరు దోచుకోయిలపట్టి పలుకువోట నైజాముసుల్తాను నగరైభవలక్ష్మి Xరుంపు జాపులు బరపువోట ముసలిమామలు తెల్లపుత్రులతో బొంది పొనగి కాలము పెళ్లయిచ్చువోట గోల్లొండ నేలిన మల్కిధరాముని ముసలికీరిగాడు వివరువోట సాహితీబాంధవుల సమక్షంబునందు చెలిమి కాండ్రువలపు టాగీస్సు లంది నూరు పరువాల్లు వెలగలచీర గట్టి నావికత్వంబు గౌరవస్థాన మాడె.

ఇటు మీకు నాకు నూరివి ఘటించి; సత్కారమునకుగాలిలిచిన మె కటరమణయాభిరుల కు క్కటభక్తి నమస్కరింప గరము లెగెడిన్.

జమీందారీల రద్దుచేయవలెను.

రాచకీయసభలో జయప్రకాశ నారాయణగారి సందేశం.

“రైతులు కాంగ్రెసు సహకారముతో మెలగ వలె. రైతులే ప్రజాసామాన్యము. ఎప్పటికైనను ప్రభుత్వము వారిహస్తగతమే కావలెను. దాని జమీందారులకు మాత్రము గాదు. ఇంగ్లీషువారు నకు బదులుగా జమీందారుల పాలనమును మన మక్షేపించుమ” అని అభ్యర్థిపవ్యాసమున తెలిపిరి.

శీర్శానములు మహాసభలో చాల శీర్శానములు గావింప బడినవి. భూమిశిక్షను కనీసము, సకమునకు తగ్గిం చనలెననియు, బంబరు భూములను కస్తూరికుండ నొసగవలెననియు, రైతులవై రి యెడ్లవరకు ద్విక్రీణ అములు జరుపమన నిలుపవలెననియు, కాకస్వారోక్త్యము మొదలు పారస్వక్ర్యముల నొసగవలెననియు, రైతులపై విచారించుటకు కమిటీ నియమించరలెననియు చాటివారిమన్ను రద్దుచేయవలెను శీర్శానములు ముఖ్యమయినవి. జమీందారీలను ఎట్టి ప్రతిఫలము నొసగుకండ రద్దుచేయవలెను శీర్శానము దీర్ఘచర్చానంతరము అధికసంఖ్యాకుల బలముతో ఆమోదించబడినది.

కులిశా ఫూతం.

దక్షిణభార్యుల పెట్టెటిగొకమాట—

న రోక్కయ్య- మీకు కలస్తారాదు. కానీ, స్వామి బిల్లాంధాపాత్రాంటే ఒకసంస్థను మొదట నుంచి లెవరవరమోడిచే కమరు అప్పుడులై (పెసి డెంటు) కాకపోయినా లోకానికి అబాయచెప్పా లగదా! కమరు పెద్దయ- అక్కిమకార్యభారం యీ ఒకటేదెవలలో వసించలేకన్నమాట వాస్తవమేకాని, అక్కిమకీరం పుచ్చుకోని చేయవలసి పట్టు పుణ్యంకపోలే ఆర్యవంచన రా! ఇంగ్లీషు పారానుక లేసుకొని నివ్వచ్చుమోగి కాలసిన యూదివాలలో భర్మక్రోమలారాకా! అత్తే! ఎన్నటికీ నమ్మకేను. (పెసిడెంటు) గారు మొగ మాటి, వారు అంటేయిండి- కమరు తెలియదా యీమాత్రం!

ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవచ్చివానంటే-కమరు అక్కిమకు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటుకుగాని రాజుల కున్నాడు. ఇక గుమాస్తాలా ఇతేవేళకు వచ్చి పురాణకాలక్షేపం చేస్తున్నాడు. మీరు వచ్చి మాత్రం కాగితాలు చూస్తున్నా! ఎట్లామాడ గలరుండి- మీటేటిల్ మీదకు వచ్చిన కాగితానికి 15 దినాలవరకు కాలకోమంలేగదా- ఇక తర్వాత కర్మకాండకు మరయొక పక్షం. నెలార్ ఏమి స్పీడు! ఏమి డిస్ పాషత్!! మీపా కంబో మిరియంలేకుండా పని ఏం జరుగుతుంది! ఆనలు ప్రతి చిన్నవిషయానికి ఆరుతెలులు మో వించే (పెసిడెంటు) ముందు నడవడం పంచరేత్ర రావనీతి ప్రకారం తప్పకండి. రాతంతో- ప్రజ అంటే అన్నాడు మసోలిని.

ఇదిగాక వచ్చినకాగితం ముందు చెప్పకొని మురిసిపోతూ మీ క్యాబినెట్ ముందు వర్చించి, అరవల ఆకాఖబల్లులకు పోయి (పెసిడెంటు)కు చేరాలంటే తిరుపతికొండ ప్రయాణమే కరు స్వామి! పెద్దలే, యీ కాయల్లేక పడగలరా! ఆటు వయసు- ఇటు సర్వీసురెండూ గవ్యంబాటివాక- ఇక నల్లలనీటు కదలి వానప్రస్థం జువనూడరా! ఈ ఆకాఖారం బిల్లాక్షేమానికి గోంకారి. యువకులైన బోర్డుసభ్యులైన కొంత మనుకుగా పనిచెయ్యాల.

కలవు, —మిత్రుడు జి. రై.

* * *

ఉత్తరభార్యుల పెసిడెంటుకొకమాట—

పాశ్చాత్యులవంటా, “కలచేప్పగిల” కాదు, కాదు-కలచే చెప్పెద: మీరూ మొగమేసయ్య. మీకొడ్ల ఎదుట ఉత్తరభార్యులొక ఒకదోటిది బరిగింది మీకు తెలువానా! రెండుబోర్డులకు ఒకే ఎలాకేవరల్ అక్కిమకు ఉన్న దివాలలో మొగట్రాం కంపెనీకి యిచ్చిన ఆరసరపు ఫారాల ఆర్డరుగాక- ప్రతి ఎలిమెంటరీస్కూలుకు శివరవారాయణ డిక్షనరీ సప్లయచేయించినారంట! వీరిని ఉపయోగించగలి గిన ఒక్కటిచెల్లెనా తిమవిలుబడిలో లేనప్పుడు ఇక పిల్లకాయలకు ఎందుకయ్యాలి! దబ్బు తగుల చేస్తే! ఇందులో మూలవిరాటుకు వైకేవ్యం ఎంత- ఉత్తరభార్యలకు ఆరాధన ఎంత! ఇది గాదు యాతీదేశ ‘ప్రే’(ఇంగ్లీషు-సంస్కృతము) సప్లయచేయించు విమర్శకులకు తలకన్న నల్లం టుంది.

స్వార్థ అని వీరవసుశ్రువులునూడ మ మాపలేని (పెసిడెంటు) ఇట్లావేసినావ చింతించాల.

ఇక పాశ్చాత్యుల స్వామి. —మిత్రుడు జి.

నెల్లూరు } అల్లాడి సుబ్రహ్మణ్యం,
17-8-87 } రి.పి.వి.ఎల్. వారి వశి

ఆంధ్ర రైతుసంఘపు కనీస కోర్కెలు.

—ఆచార్య రంగారావు.

(గత సంచిక తరువాయి.)

జమీందారీపద్ధతి విస్తరణ.

మహాత్మాగాంధీ జమీందారీ పద్ధతి రెండవములు, తెంగాలులో యేర్పరచుట పర్యవేక్షించు ఆర్టికల్ మొట్టమొదటే మరొకటి రాష్ట్రాలలో స్థిరపరచారు. సంయుక్త పరగణాలలో యేర్పరచుట రెండవ ఆర్టికల్ మొట్టమొదటే మరొకటి రాష్ట్రాలలో ముప్పై సంవత్సరముల గడవునై ఖాయపరచబడినది.

రాష్ట్రం (1936 లో)	పర్యవేక్షించు శక్తి, టెంపరరీ	శిస్తుచెల్లించు భూమి విస్తీర్ణం	మొత్తం శిస్తు	ఎకరం 1 కి శిస్తు రూ.
ఆంధ్రం	టెం	4,67,788	15,89,478	1—12—8
	ప	8,925,862	3,78,061	0—1—6
తెంగాలు	ప	86,869,758	2,26,80,028	0—9—9
	టెం	4,368,988	80,99,205	1—18—7
బీహారు	ప	89,944,918	1,07,73,524	0—4—4
	టెం	6,821,062	55,49,698	0—12—10
కాంచీ	టెం	2,180,705	13,60,568	0—10—0
మహారాష్ట్ర	టెం	26,924,211	1,18,50,458	0—7—1
మద్యరేవు	ప	10,716,588	71,96,441	0—10—8
	యీనాం	5,254,878	16,74,811	
మై. ప్రా. పరగణాలు	టెం	7,858,468	27,51,654	0—5—5
పంజాబు	టెం	86,528,370	518,06,607	1—5—4
సంయుక్త పరగణాలు	టెం	55,098,618	6,15,07,516	1—2—7
	ప	5,415,507	52,62,866	0—15—3
భారతదేశము మొత్తం	"	24,379,806	1889,21,905	
రైత్యాదీలలాకా రైత్యాలు		18,92,48,160	18,89,68,174	

మద్యరేవు రాష్ట్రమున.

1886 నుండి యిప్పటివరకు కల్గిన మద్యరేవు యీశ్రీండ్రి రైట్లు నూచించుచున్నవి, మన ఒక్క రాష్ట్రపు రైట్లులమాస్త్రే, భారతదేశమంతటి పరిస్థితులకూడా బోధపడగలవు.

రైత్యాదీ	1886-87	1888-84	జమీందారీ	1886-87	1888-84	మొత్తం శిస్తు రూ.	జనాభా	యీశ్రీ శిస్తు
	29,008,892	34,081,976		24,608,242	10,716,588	42,374,579	21,661,055	1—11—8
				5,715,756	7,196,441	68,261,667	32,480,041	2—9—10
				5,254,878		5,115,756	9,162,491	0—8—4
				12,328,884		10,716,588	10,878,193	1—1—9
				28,804,800				

జనాభా పెరుగుచున్న కొలది, భూమిపై వాటిడి హెచ్చగుచుండెను. దాన్ని పునయోగించుకొని, అటు ప్రభుత్వము రయిత్వారీభూమి శిస్తును 428 లక్షలనుండి 882 లక్షలవరకు పెంచింది. జమీందారీ, యీనాందారీ భూములనుండి ప్రభుత్వం 57 లక్షలనుండి 71 లక్షలవరకు అదనపుకేమ్మను, శిస్తును యీ శ్రీండ్రి 50 సంవత్సరములలో హెచ్చ చేసుకున్నది.

రైతులీనాడు జమీందారులకు చెల్లించునదేమి?

వివిధ రాష్ట్రాలలో, వివిధ జమీందారీ పద్ధతుల ప్రకారము, వివిధ రైట్లమీద, రయితులు తమ భూమి శిస్తుల చెల్లించుకొనుచున్నారు. పర్యవేక్షించు ఆర్టికల్ మొట్టమొదటే జమీందారులు ప్రభుత్వానికి రు 468 లక్షలు చెల్లిస్తున్నారు. ఆ జమీందారులు రయితులనుండి వాల్టా రైట్లను సమూహచేయుచున్నార గనుక, రయితులు చెల్లించునది రు 18,55,25,068 జోరుంది. అటు లనే, టెంపరరీ జమీందారీలపై చెల్లుబడి యగు కేమ్మను రు 14,28,88,000 కు గాను, రయితులూ జమీందారుల శిస్తును రు 42,78,99,000 వివా చెల్లించుచుండును. కాన భారతదేశం మొత్తమున 2 నుబడిలో సుభాగంగావున్న జమీందారీ భూములమీద రైత్యాదీ రయితులు చెల్లించు మొత్తం శిస్తులకంటే రు 31 35,79,922 (1982 లో) వాదావు రెండు రెట్లు గా రు 61,04,35,000 జమీందారీ రయితులు చెల్లించవలసి అభ్యాగ్య స్థితియందున్నార.

మద్రాసు రాష్ట్రమందలి పాగుబడిభూములలో మూడవరకు జమీందారులశ్రీండ్రి వున్నది వివను రైత్యాదీరయితులు రు 5,02,57,882 లు తమభూమిపై చెల్లించుచున్నారు. వారికి రమీషను హక్కుగలదు. కరవునివారణ రక్షణకలదు. మాగాణి ప్రాజెక్టులు, జలాశయ రక్షణ నిధులు కలవు. యీనాంకర్యా రేమాత్రంలేని జమీందారీ రయితులు, చెల్లించుచున్నది రు 2,51,05,400 యదికాక, మరొక రూ 49 లక్షలైనా, అదవుల మీద, చెరువులలో చేపలద్వారా, స్వంతకమతం భూములద్వారా, జమీందారులకు చెల్లించుచు మనీయున్నది. కనుక యీ సౌకర్యాలతోకే, ప్రభుత్వపు రయితులు చెల్లించునది 60% ప్రభుత్వపు భూములలో 80% లేని భూముల మీద చెల్లించుచుండుట యెంతటి అన్యాయమో గదా! ఈ మాద్యశోట్ల రూపాయల్లో, మొదట మనరాష్ట్రంలో పర్యవేక్షించు ఆర్టికల్ మొట్టమొదటే నప్పుడు అనగా 100 సంవత్సరాల క్రితము 75 లక్షల రయితులనుండి కనూలు చేయుచుండెడిది. ఇందు ప్రభుత్వానికి రు 50 లక్షలు కేమ్మనుగా

యిచ్చి, రు 25 లక్షలు జమీందారులకు శిస్తు సమూహచేసిగండులకు వదిలివేయుబడింది. అప్పటి నుండి యిప్పటివరకు ప్రభుత్వానికి రు 50 లక్షల జమీందారులు చెల్లిస్తున్నా, వారు రయితులనుండి శిస్తులరూపేణా అటవీపుల్లరి, స్వంతకమతాల మీద ఆదాయము మార్చిన రు 25 లక్షలనుండి రు 250 లక్షలవరకు, అనగా పదిరెట్లు పర్యంతం అధిక ఆదాయాన్ని పొందగల్గుచున్నారు. ఇందు లకు కారణమేమి? జమీందారులు సాధించిన అధిక, నూతన క్యవసాయంకాదు. క్యవసాయ పద్ధతులుకావు. నూతనంగా నిర్మించబడ్డ ఆనకట్టలు కావు. చెరువులుకావు, రయితులు క్రమక్రమంగా అధిక బాధలు పడుచూ, అదవులు చేసించుచూ, పరలను, దీర్ఘను పాగుచేస్తూ, క్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిపరుస్తూ, జమీందారులు దిగిదానికి అధికంగా కోరుచున్న శిస్తులను చెల్లించుచుండడం, అలాంటి ఆధర్మపు అదనపుపన్నులను 1908 లో ఘోష్యునిగా న్యాయమని అంగీకరించిరి. మైగా ఆపివేట్ల ప్రతి 20 సంవత్సరాలకు ధరల హెచ్చు దలబట్టి రూపాయకి రెండవాలవరకు హెచ్చు శిస్తు చేయవచ్చునను సూత్రాన్ని 1908 ఎప్రిలు లాంచు అట్ట అంగీకరించిరి.

యింత ధనం జమీందారులకు అగత్యమా?

ఈ 250 లక్షల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం జమీందారులకు, జమీందారుల నిర్వహించుటకు అగత్యమా? కాదని, కోర్టులకు వాల్టా రిపోర్ట్లచేప్పక చెప్పచున్నది. తొమ్మిది జిల్లాలలోగల పది పెద్ద యెట్టెలులను నడపింది కోర్టు ఆఫ్ వాల్టా. వాటి సంవత్సరాదాయం రు 8,53,089 దీనిలో రు 8,81,160 లు 1932-34 లో ఖర్చు పెట్టువలసివచ్చింది. దానిలో, జమీందారీ టేటుల వాలను పోషించుటకు రు 1,62,886 అనగా 20% ఖర్చు పెట్టుబడింది. యెట్టెలుల డెడవులకు (శుద్ధోగ్గములు వర్తకాలకు) రు 1,22,388 మర మృత్తులు రు 78,095 ఎట్టెలు నడిపినందులకు ప్రభుత్వంపాడే కమిషన్ రు 18,489 రు 2,13,922 లు అనగా 25% ఖర్చు పెట్టుబడింది. ప్రభుత్వపు కేమ్మను రు 1,85,016 అనగా 20% చెల్లించబడింది, కనుక 35% జమీందారులు తమ ప్రత్యేక ఘోషాలసత్వము కొరకై, పెట్టుబడులకై పునయోగించగలదు వున్నారు. ఇప్పటికే ప్రభుత్వము, జమీందారుల పోషణకై, జమీందారీశిస్తు సమూహ డిపార్టుమెంట్ కు మిలిమించినట్లుగా ఖర్చు పెట్టుచున్నది. శిస్తులకు రు 80 కోట్లు లాంచు రెవిన్యూ సమూహ చేయుటకు ప్రభుత్వము రు 3 కోట్ల ఖర్చు పెట్టుచుండు, జమీందారులకు 25% ఖర్చు పెట్టాలి కనుక వ్యాయంగా మారే, జమీందారులకు శిస్తు సమూహ కొరకు మిషనరీయించడం పోగా, మిగిలిన యావత్తుసాత్తును ప్రభుత్వానికి రయితులకువెం చాలని కోరాలి.

నూతన కనీసపు కోర్కెలు

కనుకనే మన ఆంధ్రరయితులు, జమీందారీ పద్ధతిని తిరస్కరిస్తూ, యెచ్చపరచడం చెల్లించు యే తొలగించాలని దృఢాశయాలై వున్నార. మన ప్రభుత్వం తగినంత బలంచెందని 1931 లో కాంచీ రూపేణా జమీందారీ పద్ధతిని రద్దుచేస్తూ మన్నుచు. 1938 లో కనీసపు కోర్కెలు ప్రకాశి

కను తయారు చేసుకొన్నాను. దృఢాశయం పొందుచుండి 1934 ప్రాచీనంగా ఆంధ్రరయితులు కాంచీలో మొదట శివంధానే, జమీందారీ పద్ధతిని రద్దుచేస్తూమహిమన్నాను. ఈ 1937 సంవత్సరానికి జమీందారీయకు పునరుద్ధరణ, జమీందారుల క్యవసాయం కనీసపు కోర్కెలు వెంయోగవచ్చు! సంవత్సరం సువత్సరానికి కనీసపు కోర్కెలుగా, కోరువారి సమర్థత సనుసరించి హెచ్చించు కొను ముందేనచ్చును. యిప్పుడు మన జమీందారీ రయితులు సంపాదించుకో శక్తి కనీసపు కోర్కెలు పరిమాణము 1932 నుండి 1937 వరకు అత్యంతంగా హెచ్చించుటకు అవకాశంకలదని 1937 ఎప్రిల్ లో ఆంధ్ర జమీందారులకు శిల్లశ్రీండులుగా వోడించిన ఆంధ్ర జమీందారీరయితులు ప్రకటించుకోగల్గిచారు. అటుపై స్థిరత్వములే కుండినవో, యిక ఆ కనీసపు కోర్కెలు తర కాలవరకు ఎప్పటివరకు కనీసంగా పరగించబడును? ఆ శిస్తు సమూహచేయుటకు కనీసపు ఖర్చు రెండుగావుండునో, వాటిని మిషనరీయం చగా నిల్చే శిస్తు సమూహ్యను, అటు ప్రభుత్వము నకు చెల్లించుటకు, యీటు రయితులకు శిస్తు రెమిషన్ యిచ్చుటకు సన్నద్ధుడు, కనీసపు కోర్కెలు వెంచుటకు సాధ్యమగును. కనుక యీ 1937 సంవత్సరపు నూతన కనీసపు కోర్కెలు ప్రకాశిక వ్యాయమైనది. ధర్మమైకేగాక సాధింపదగ్గది, పొందలేర్యానించుకొన్నది, అనుభవించుటకు చేయ దగు కార్యకలాపాన్ని పొందించగలదైవున్నది.

ఇప్పటి కనీసపు కోర్కెలలో చేర్చబడ్డ పృథాన సూత్రాలన్నియు ధర్మమైనవి, వ్యాయు బడ్డమైనవి. (1) రైత్యాదీభూముల పాగుచేయు రయితుల కివారు యేలాంటి సమపాయాలు, శిస్తులు, రెమిషనులు, రీనెటివ్ మెంటు ఆపువల నియమాలుకలవో, యికముందెట్టి సౌకర్యాలు కావాలంటున్నారో, అట్టిసమపాయాలే, సౌకర్యాలే, జమీందారీ రయితులకుకూడ ప్రసాదించ వలె ననుటలో విపరీతమేమి కలదు! అందరు రయితులనొకేరీతి మానుట, రక్షించుట, పోషించుట సంఘపు ధర్మమగదా! పృథుత్వపు అదవులకు అటవీపంచాయితీల కొనంగమచున్నవో, అటు లనే జమీందారీ అదవులు గామాపంచాయితీల వరకొవలెను. ప్రభుత్వమునకే జమీందారీ దివస్య అదవులు, నదులు జలాశయాలు యిచ్చివేయుబడ కలెను. అలాంటి తరతర ప్రభుత్వపు అదవులు, నదులు, జలాశయాలు నిర్వహణమునకై రయితులకు యెట్టి అధికారం యిచ్చెదకో, అట్టి హక్కును జమీందారీ రయితులకుకూడ యివ్వబడకలెను. మైగా రైత్యాదీయలాకా భూములకు కూడా మున్ముందుగానే శిస్తులకై హామీగాయుండుట యెట్లు అన్యాయమో, అటులనే, జమీందారీ భూములమీద, శిస్తు చెల్లుబడి పృథమ ఘాటగా చేయుటయు అన్యాయమే! పృథుత్వపు భూమి శిస్తు సమూహలో రూపాయకి రెండవాలవరకు స్థానిక సంస్థలకు యివ్వబడుచున్నది. అన్నివిధాల వెనుకబడివున్న జమీందారీప్రాంతాల జాగుషనుటకు రూపాయకి వాల్టాకాలు చేయవలెను అవసరం. మహావిలే సమూహచేయబడుచున్న మామ శోట్లలో, ప్రభుత్వపుఖర్చుకు కావల్సిన అనగా రు 60 లక్షలు మార్చెను ముగతా రు 3, 30 లక్షలు పృథు గ్రామకు వెంచాలు. 1937 యిచ్చు రు 50 లక్షల కేమ్మనుగా చెల్లుబడి యావచ్చుది. అన్యాయంగా రు 50 లక్షల జమీందారుల ప్రతి సంవత్సరం రయితులకుండెడిది, అనగా వెంద నియమండా, ఎట్టెలులాంటి అన్యాయాలు

జేబులోని, జిగ్గెలను చూచును. ఈ వర్ణాన్ని తొలగించుటకు "హార్మిక్ జమిందారీ పాటను" అంటున్నాడు మన రయ్యగారు. జమిందారీ పద్ధతి పూర్తిగా తొలగించబడునను జమిందారులు, రయ్యలవలె కష్ట వివాదాల తీర్పుకు, పురికొల్పే కంగా యిరువేలల పురికొల్పలతో నాడుకోవడం "లాండుకోర్టులు" చేర్చవలెను. రయ్యలవలె టెల తనవున రయ్యలవలె జమిందారీపై వివాదాలు పొగించుటకు, వాదించుటకు, కోర్టులలో పూరికొల్పం చేసించుటకు వాళ్ళు వుండాలను.

దురదృష్టవశాత్తూ ఎటువంటి పురికొల్పల రయ్యలవలె ఎక్కడో లేదా పూర్వం భూమిలో వారి పై భూమి కష్ట చేయరాదంటున్నామో, అట్టి వనతియే జమిందారీ రయ్యలవలె కల్పించవలెను. మనమీ యేకరాల మాగాణి లేక, 30 యేల మట్టుకు పావుల భూమి లేక కంపెనీలవారి ద 500 ల కంటే అధికంగాయి, కల్పించవలెను. మాకే ఆదాయపు మన్న చేయటం పురికొల్పల రైతాంగమునకు భక్తిగా అంటుంటే జమిందారీ రయ్యలవలె అవకాశం కల్పించవలెను. ఈ మాత్రం కనీసపు కోర్టుల పురికొల్పల సాధించుటకు, రయ్యల వుత్తమం తెచ్చుటకు భూమిలో వారి అయిలకై వర్తకరైతాన్ని వృద్ధిపరుకొంటూ, స్వస్థంకై వేలించించుకొని, ఆవరమయి వచ్చుకు యాకాలంలో భూమిలో భూమి పూర్తిగా మన ద్వారానే పొందిన కాంగ్రెసు పార్టీకిత మన పురికొల్పల యావత్తు అంగీకరింప చేయుటకు తగినంత త్యాగం, ఆందోళనకాశక్తి, సంస్థకై పొంద రయ్యలవలె పురికొల్పల వలెను.

వివిధ జమిందారీలలో వున్నా వనాలు చేయమన్నా కష్టము.

జమిందారీ పేరు	1841 ఫస్ట్ లా జమిందారీల రాబడి	ప్రభుత్వానికి చెల్లించుచున్న పేర్లు.
పల్నాటిమిడి	4,98,400	79,787
విజయనగరం	20,16,269	8,94,816
బాద్మిలి	6,21,813	83,453
శేల్పూర్	12,02,018	15,988
వికాపురం	5,97,920	2,62,782
దేవరగోట (చల్లాపల్లి)	2,81,170	79,495
వెంకటగిరి	11,68,35	8,68,724
కాశ్యపిగిరి	5,71,110	1,72,982
కాళివాడ	5,82,55	2,58,451
కేవలం	6,76,987	2,92,627
రామ్మూడ	11,69,705	77,985
ఎల్లియాపురం	2,96,258	26,86,005
మిగతా ఎస్టేట్లు	1,26,30,185	1,78,842
మొత్తము	2,28,12,598	49,91,947

కనీసపు కోర్కెలు ఎనేటులాగునందు ఆకు

1. జమిందారీ యజమానాదారి మొఖాసాదారి వర్తకయావత్తు గ్రామాలను దైర్యంగా ప్రభుత్వ పరిపాలన క్రిందికి తీసుకొని సర్వీసెటికే మెంటు లు, నీటివనరుల రివైన్లు, శిక్షణాశక్తి వనరులు అన్ని రైతువారి గాని మా ల మా ది రి గా నే జమిందారీ వర్తకాల వనమానము చాలకపోయి నా ప్రభుత్వము అప్పుయిచ్చి ఆయినా సర్వీ సెటికే మెంటులు నీటివనరులు ఒకేమారు భాగ చేయించి ప్రభుత్వకర్తయమన కయ్యే యావత్తు ఖర్చులతో కలసి మింహాయింతుకొని మిగతా మొత్తమును జమిందారు వర్తకా వార్తకు యివ్వ వలయును.

2. ఎస్టేటులాండు ఆర్ట్ల సంబంధించిన కేసు లన్నియు లాండుకోర్టు అధికారముక్రిందనే ఉం డవలెను, గాని రెవెన్యూకోర్టు అధికారము క్రింద వుండరాదు.

3. ఈ జమిందారీలకు కచ్చితవారికి కేసు జమిందారీలకు వ్యతిరేకముగా భూములు ఉండే వారు.

4. కష్టము:- ఎట్టి కంపెనీలలోను మట్టు ప్రకృతి రైతువారి ప్రదేశములలో ఉన్న రైతు కన్న జమిందారీ యేదయినాని కష్ట రైతు మించరాదు.

5. వైరులవారి కష్టములు పెంపూనే కష్టయిం చవలయును.

6. భాగ్యపుకష్టము:- దర్ఖాస్తుతో అవసర ములేకుండానే భాగ్యపుకష్ట విధానము పెంపూనే కష్టపడి ప్రక్క రైతువారికేటును మించనికేటు రొక్కపూర్వకముగా నిర్ణయించవలయును.

7. నీటివనరులు:- చెరువులు నాలుగంట వర్తక యావత్తు నీటివనరులు దరఖాస్తుతో నిమిత్తం కేసుడగనే కవర్ను మెంటు యింజనీయరు నియ మించి తనిఖీచేయించి Repair Estimates కయారు చేయించి కవర్ను మెంటు నూపవలెను క్రిందనే రివైన్లుచేయించి నూపవలెను ఖర్చులు రివైన్లు ఖర్చులు జమిందారువద్దే వనాలు చేయ వలయును.

8. కేసుకు చేయబడ్డ నీటిపారుదల వనరు లన్నిటిని కవర్ను మెంటు అధీనముక్రింద P. W. D వారి అధీనములేనీ, P. W. D వారు ఆయా ప్రదేశ రైతుసంఘములు, కలసి పరిపాలన చేయు కట్టు చేయవలయును.

9. నీటి తీరువకేటు ప్రక్క రయ్యలవారి గ్రామాలకేటుకు మించకుండుకట్టు చేయవల యును.

10. మనవకాలువలు, పంట కాలువలు, బోడెలు మయిరా నీటి పారుదల వనరులను జమిందారు స్వంతిఖర్చుపై ప్రభుత్వము P. W. D. కాపు వారిచే రయ్యలవలెవలెనే మరమ్మతులు ప్రతి యేట జరుపుచుండవలయును

11. అడవులు, పశువులవీధులు:- అడవులు, పశు వులవీధు ఆయా గ్రామాలకు రైతు సంఘాలు, పంచాయతీలు నిర్ణయించుకొని భూమిని ఆయా గ్రామ సంఘాలకు స్వాధీనము చేయవల యును. పంచాయతీలకు వకపర్చి పెద్ద అడవుల నుండి రైతుల కవసరమైన కట్టె, కలప, కంప ఆకు వర్తకాలను వుదరిముగ తెచ్చుకొను అధికా గం రైతుల కుండవలయును. అడవులు, కొండలలో పశువులు మేపుకొనుట, నీటివనరులు వుపయోగిం చుకొనుటకును వాళ్ళు రైతుల కట్టె రివైన్లు చేసి యింపవలయును.

12. శిక్షణాశక్తి:- జమిందార్లకు భూమి శిక్షణాశక్తి ప్రధమకాస్తి వాళ్ళును తొలగించ వలయును. రైతు అధీనభూములశిక్షణ రైతుల చరాధి C. P. కోర్టు ప్రకారం జల్లు చేయటకు నిలుగానివిని, భూమిని తగిన భాగ్యం వర్తకా లపై జల్లు కేరాదు. ఏ భూములవిద భాగీ పడుతుంటే ఆ భూములనే జల్లు చేయవలసింది గాని ఇతర భూములను జల్లు చేయరాదు. ఆయా భూములవిద భాగీపడ్డ శిక్షణ రైతుకు రివైన్లు లాభ్యదావరా డిమాండుకోటిను యిచ్చి కర్మాత లపై చేసి కోర్టుద్వారా కేసులు జరుపవలయును.

13. ఆయాఫసలీశిక్షణ వచ్చినప్పుడు కోర్టు వనాలు చేయకుండా నిజమే చేసినట్లే గాని మరు పసలీలో వెనుకటి ఫసలీ శిక్షణ వనాలు చేయ రాదు. ఆయాఫసలీ శిక్షణ ఆయాఫసలీలోనే లిమిటేషను అంతమొందుతుంది.

14. ఈర్తిలు అవలంబానికి వచ్చుకొంతవరకు తిల్లి పురికొల్ప తెల్లినదాని పాతకాయాలు వనాలు చేయరాదు. జల్లు అవలంబావరకు. వేలములు యోగించుటలేని గాని మంచాయతీ లాండుకోర్టు లలో తీర్పునింపబడిన యెడల అట్టిభూములు

అవాయి అవలంబ, జల్లులు, వేలములు అన్ని కష్ట చేయవలయును.

15. రైతు అధీనభూములు కష్ట భాగీ వేల ముపాడి జమిందారీ కొనుగోలు చేసినప్పుడు సద రు భూముల స్వంతివారు కంపెనీలముల లోపల కోరియెడల కొనుగోలుచేసిన యెడల ఆరుమాస ములలోపల అసలు రైతుడొక్క చెల్లించిన యెడల తిరిగి వేలం రెడ్డుగావడి స్వంతివారువేళే భూమి యివ్వబడవలయును.

16. వివరాలు:- ఏ విధములైన భూములకు నూరా 1935 వ సంవత్సరాపు ఎస్టేటులాండు ఆర్ట్లలో నిర్ణయించబడిన జమిందార్లు రైతుమండి వివరాలా పుచ్చుకోరాదు. పుచ్చుకున్న ఆర్థిక వనూళ్ళుగా పరిగణించబడి అట్టి వర్తకులు కష్టాన్తు ములగును.

17. ఆర్థికపు కేసులు:- చట్టరీత్యా స్థు వ్యయగా నిర్ణయించబడ్డ కష్టము, కేసులు కష్ట నురి యేధములైన కేసులు, కేసులు, వనూళ్ళు జమిందార్లు చేయరాదు. అట్టివనూళ్ళు ఆర్థికము లగును. అట్టి వర్తకులు కష్టాన్తు ములగును.

18. సామదాయక భూములు:- చెరువులు, చెరువు తొట్లు, బోడెలు, మనవకాలువలు, గుర్త భూములు, గానియ కంపెనీలు, వర్తకా సామ దాయకభూములందు జమిందార్లకు ఎట్టి హక్కు వుండరాదు. సామదాయక భూములన్ని గానియ పంచాయతీల క్రిందనే వుండవలయును.

19. చెరువులు వర్తకా నీటివనరుల అధికా రము గానియ పంచాయతీ పి. డబ్ల్యుడి వారికే వుం డవలయును. జమిందార్లకు వుండరాదు.

20. లంకెలు:- నదీ ప్రవాహమువల్ల విరిగిపో యిన లంకలకు పెంపూనే కష్ట తీసివేయవలయును. విరిగిపోయిన లంక భూములకు సంబంధించి ఎప్పు డైనను క్రొత్తగా లంక పెరుగుదిన యెడల ఆ రైతుకే సదరు క్రొత్తలంకపై యెట్టి వివరాలా లేకుండా శిక్షణాశక్తిని అనుభవించే శిరాయతీ హక్కు వుండవలయును. కాని లంక విస్తీర్ణము యిదివరకున్న లంకకన్న పెరిగిన జాన్తి లంక భూమిపై గానియ పంచాయతీకే హక్కు వుండ వలయును. జమిందారుల యెట్టి హక్కు వుండ రాదు.

రయ్యల అధీనభూములకు సంబంధించకుండా నదీ ప్రవాహమువల్ల క్రొత్త లంకలు పెట్టుబడియె డల అట్టి లంకలపై ఆయా గ్రామ పంచాయతీలకు అధికారముండవలయును. అట్టి క్రొత్తలంకలు సామదాయక భూముల క్రిందవుంచి గానియ స్థుల సమష్టి ఉపయోగార్థము ఉపయోగించ బడవల యును.

21. ఈ ఎస్టేటులాండు ఆర్ట్ల విషయమై ఏ వివాదమొచ్చినను వివాదములను పరిష్కరించు టకు ప్రతిబిల్లాకు అందు భూములకు లాండుకోర్టు లను స్థాపించవలయును. అందు అభ్యర్థకుడు బిల్లా జడ్జిగాని ఆయన అనుమతిపొందిన యొకసభజడ్జి గాని, ఒక సభ్యుడు జమిందారు కరవున, మరొక సభ్యుడు రయ్యల సంఘం కరవున వుండవలయును

22. జమిందారీ యేరియాలోనూడ రయ్యల వారి యేరియాలోవర 0-4-0 ల మధ్యపుకు మిం చని పంటలు పండింపుడు, కాటకము, కరువులు మొదలగునవి కచ్చితపుడు రయ్యలకు నీటివన తెల్పుకున్నప్పుడు కిచ్చక నిమోనయిచ్చు ఏర్పా టులు చేయవలయును.

23. రైతుభూమి:- రైతిభూమి అనగా (1) యిదివరకే రయ్యల అధీనమందున్నది. (2) ఇప్పుడు గాని యింకముందు సామదాయ అవసరముల కుప యోగించుటలేని గానియ పంచాయతీ లాండుకోర్టు లలో తీర్పునింపబడిన యెడల అట్టిభూములు

(3) ఇదివరలోగాని యిప్పుడుగాని జమిందారీ కమర్షు భూములు. (4) అడవులమండి చేయవల యున భూములు రైతిభూములని పిలువబడును.

ఇకముందు పట్టాబిచ్చే రైతిభూములు సహ కార పద్ధతుల మీదనే సా చేయబడవలయును. అందు సభ్యులుగా కేర్పరచువారికి పురికొల్పల వంకపారవర్తకము సహకారసంఘ నియంపనలకు లోబడి సభ్యత్వమున కర్హతయందును. భూమి భూద కాశ్యరపు సాగువాళ్ళు సహకార సంఘ మునకును, అదియేకారణములేకైనను విచ్చున్నై నప్పుడు ప్రభుత్వ ఆజ్ఞల లోబడి గ్రామపంచాయతీకిని సామదాయ వుపయోగార్థమునకే నిని యోగించబడవలయును.

24. జమిందారీ యేరియాకు సంబంధించినంత వరకు లాండు రెవెన్యూ, పి. డబ్ల్యు. డి. అటవీ కాపుల కర్తవ్యకరాల పురికొల్పలను అందరు తది తర ప్రభుత్వోద్యోగస్థులవలెనే పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను యాజమాన్యమునకే వుండవలయును.

25. జమిందార్లకు రయ్యలవలె నుత్పత్తికి వివాదములతో వివాదగ్రస్తమైన రయ్యలవలె జమిందారీయకు సంఘముచే నియమించబడు ప్రతి నిధికి జమిందారువలెనే ఏకేంటు అధికార ముండవలెను.

26. లాండుకోర్టుల తీర్పును తిరిగి విమర్శ చేయుటకు హైకోర్టులకే హక్కు వుండిగాని మం యేకోర్టులకేదు. తీర్పు వైదింపనకు లోబడి వుభయ పార్టీలపై బద్ధమగును.

(సశేషము)

గ్యారంటీ గ్యారంటీ
సంగీత పాఠకులు
ద్రామా యాక్టర్లు సేవింపదగిన
గంధర్వ కిన్నర
స్వరామృతం

గానకళ సభివృద్ధికి దెచ్చుటయందీ మందు ఆమృతమిల్లం, అగ్రకర కల్పతరువు. మృగమధుర స్వరగాత్రసంధాయిని బొం గురుగంటుక కలవారి పాలిటి కల్పనమై అత్యాశ్చర్యమును కోకిలస్వరమును నూ ర్పుటయందు దీనికదియేసాటి. వేయేల ఇదివాడివాచి భగ్యులుగోండు. గుణము లేదని ఋణాపుపరచిన దెచ్చు వాపసు చేయడును. 15 దినములకు సరిపడు దత్తా 1-కి రు 2-0-0.

(ప్రాణ్తిక ప్రశ్నకం)
శ్రీవాణి అండ్ కో, అల్లిపురం, వాల్తేరు ఆర్. యస్.

రత్న పురుష లేహ్యం.

ఏకారణవల్ల కచ్చివా - యింతకాలమునుండి ఉన్నదైనను - ఏమందువల్ల తగ్గినదైనను - కుష్ట వ్యయమును మారకావ్యంకల్ల తగ్గిలముచేసినదని ఆనేకులకల్ల యోగ్యతా ప్రక్రములుపొంది ఉన్నా ను. నెలకోకాలమందు పొట్టుసహా రు 2-0-0 లు.

వసంత కుసుమాకరం.

మూత్రవ్యాధులు - కుసుమవ్యాధులు - కుసా ములు, తగ్గింపు రాకొవధము కులం రు 15 లు.

త్రివిధపట్టాభిరామ వైద్యశాల.

రాయవరము, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

1-9-37 తేది ఆఖిల భారత రైతు దినము

ప్రతి గ్రామంలోను సభలు జరుపవలెను.

ఆఖిలభారత కిసాన్ సంఘము, కాంగ్రెసు పోవర్తిస్తుపార్టీ, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘము, రాష్ట్రంలోని 16 తేదీ రైతుదినోత్సవము జరుప తీర్మానించినది. అదేమొదల తేదీయందన్నిచోట్ల గ్రామగ్రామాలలో కిసాన్ సంఘము, సభలు జరిపి రైతులకు తమకష్టాలను తెలియజేయును, క్రింది కనీసపుకోర్కెలను మూలముగా తీర్మానించును చేయవలయును. పూర్వ పరిస్థితులనుబట్టి రైతుల కోర్కెల తెలియజేయు తీర్మానములు కూడ చేయవలెను.

రైతుదినమును జయప్రదముగా, జయపుటకు రైతు ఉద్యమాధిపత్యమున, కాంగ్రెసువారు, పోవర్తిస్తులు, యవజనులు ఆంధ్రాకలసి చేతనుండి ప్రచారము చేయవలెను. తేదీవోటల రైతు సంఘాలు వివిధంగా సావించండి కార్మిక కర్షక సేవయే భారతదేశముకి మాద్యమని చెల్లడి చేయండి.

కాంగ్రెసు, పోవర్తిస్తుపార్టీ, యవజసంఘాలు, రాష్ట్రంలోని 1 వ తేదీ, వివిధరైతుసంఘాలతో సహకారమునరంది రైతుదినమును జయప్రదముగా జరుప ప్రార్థించుచున్నాము.

కనీసపు కోర్కెలు.

భూమిశిస్తులు

సాగుకు రు 500-0-0 మించిన నికరఆదాయమువైన శిస్తు విధించవలెను. ఆ రైతు తిట్టుక ఆదాయమువచ్చు కుటుంబములన్నిటివైన వివిధ మైనపన్ను వసూలుచేయరాదు. అంతవై రాబడి వచ్చుకొలది, ఆదాయపుపన్ను ముసరించి వృద్ధి క్రమానుసారముగా పన్ను వసూలుచేయవలయును.

1. ప్రస్తుతము యీ పద్ధతి ఆచరించుకు వచ్చు నంతవరకు యీ క్రిందికోర్కెలను యేమాత్రము ఆలస్యముచేయక కాసరూపేణా లభింపజేయవలయును.

2. ఏ భూములపైనను యే పంటలకైనను ఎకరానికి రు 2-8-0 కంటే హెచ్చు నీటితీరువలె ఉండరాదు.

3. జమీందారీ రైతులకుకూడా వైపధితియే వర్తింపజేయవలయును.

ఋణములు.

ఋణవిముక్తి విధానమును స్థిరపరచుటకో ప్రభుత్వము యీ క్రిందిమాత్రములను అమలుపరచవలెను.

1. అసలు పెట్టుబడిమీద జరిగినకాలము పన్నెండుసంవత్సరములు మించనంతవరకు, జరిగిన కాలములో సగం భాగమిదగతే లెక్కించవలయును.

2. పన్నెండుసంవత్సరాలు మైదిన కాలమునకు వడ్డీ అసలే లెక్కించరాదు.

3. పరిశ్రమమీద యెట్టి వడ్డీకీటు ఉదహరించబడినను లెక్కింపదగిన కాలముమీద వందకు సంవత్సరానికి రు 4-0-0 వడ్డీ కట్టవలయును.

4. అసలుకుగా యివ్వబడిన మొత్తం అసలుకు సరిపోయినను, మించినను, చివర వసూలు యివ్వబడినప్పటినుం తప్పటికి మిగిలిన భాగమీద 40% వడ్డీనే కట్టవలయును.

5. ప్రైవేట్ కేటబడిన అసలుభాయిదాలు మొత్తమును ధరలవరకును వసూరించి లెక్కించగా

వచ్చిన మొత్తమును ప్రభుత్వకు బాకీదారులకు చెల్లించవలయును.

6. రైతులనుండి ప్రభుత్వము చెల్లించిన మొత్తమునకు 60 సంవత్సరముల సమాన వాయిదాలపై నూటికి సంవత్సరానికి రు 3 కు మించని వడ్డీతో వసూలు చేయబడవలయును.

7. రైతులు తమ భూములనే కొంతవరకు యిచ్చిచేసి ఆపన్న రద్దపరచుకొన దలచినయెడల బహుధరమీద నూటికి 25 అవసపు వినియోగబట్టియే ఋణపరిష్కారము చేయబడవలయును.

8. క్యరసానుభవ్యుల నిమిత్తము నూటికి సంవత్సరానికి రు 3-0-0 వడ్డీతో రిజర్వ్ బ్యాంకు ద్వారా రైతులకు అప్పగింపులు అవకాశ మేర్పరచవలెను.

జమీందారీరైతులు.

1. ఎట్టి సంవత్సరములలోనూ చుట్టు ప్రక్కల రైతువారీ ప్రతీకములలోఉన్న కట్టకన్న జమీందారీ యేరియాలో శిస్తుకట్టు మించరాదు.

2. జమీందారీ, యివాందారీ, మొఖాసాదారీ యావత్తుగ్రామాల్లోనూ సర్వేపెట్టిల్లంట్లు నీటిపనుల రిక్షేట్లు, శిస్తువసూళ్ళ వసతులు వెంటనే జమీందారుల స్వంతభవ్యుతో ప్రభుత్వ మేవిధిగా యేర్పరచవలెను.

3. వైద్యవారీ శిస్తులను వెంటనే రద్దుచేయించవలయును.

4. నీటిపారుదల వసతులన్నిటిని గవర్న మెంటు ఆధీనముక్రింద P. W. D వారు ఆయా ప్రదేశ రైతుసంఘములు కలసి పరిపాలనచేయువట్లు చేయవలయును.

5. పశువులమేతకై అడవులనుచోట్ల, ఆయా గ్రామాలకు రైతుసంఘాలు, పంచాయితీలు, నిర్ణయించుకొని, అడివిని గ్రామసమిష్టిని వినియోగార్థము వదిలివేయవలయును.

6. అమలులోనున్న పుల్లరికట్టును రద్దుచేయవలెను.

7. కుటుంబ అవసరములకొరకును, క్యరసాను అవసరములకొరకును, రైతులుగాని, క్యరసాను కూలీలుగాని అడవులనుండి కట్టె, కలప, కంప, ఆకు వగైరాలను ఉచితముగా తెచ్చుకొనుటకు అధికారముండవలయును అలాగినుండి అడవులయందును, కొండలయందును, నీటి వనరులయందు (చెరువులు, కొండలోయలు) వున్న అధికారములు రైతులకట్టే రిజర్వ్ చేసి యుండవలయును.

8. జమీందార్లకు భూమిశిస్తుపైకన్న ప్రభువు చార్జీపాట్లను తొలగించవలయును. రైతు ఆధీనపుభూముల శిస్తుబాకీలకు రైతులచరాస్తి విదగ్ధజప్తు చేయరాదు. ఆయాభూములమీద బాకీపడ్డ శిస్తుకు రైతుకు రిజర్వ్ పోస్టుద్వారా దిహించుకోటిముయ్యి తర్వాతి జప్తుచేసి కోర్టుద్వారా చేలం జరుపవలెను.

9. ప్రస్తుతము రైతుల ప్యాధీనముబట్టి భూమిని సర్వేచేసి ప్రతిరైతుకు ప్రత్యేక పట్టాలు జమీందారు స్వంతభవ్యుతోనూ భవ్యుతోనూ యివ్వవలెనను నిర్ణయించవలెను.

10. ఆయా ఫసలిశిస్తుకు సెక్వెన్షియల్ షిస్తు కమా సేయవలెనా నిశ్చితమిచ్చేగాని మరు ఫసలిలో వెతుకటి ఫసలిశిస్తు వసూలుచేయరాదు (అంటే రిమిటేషన్ 1 సం॥ మాత్రమే)

11. రైతులు జమీందారులకివ్వవలసిన ప్రాత బకాయిలకు పూర్తిగా రద్దుచేయవలెను.

12. చట్టరీత్యా స్పష్టముగా నిర్ణయించబడిన శిస్తులు సెక్యులరైజ్ జమీందారులు రైతులనుండి అక్రమవసూళ్లు చేయరాదు. అట్లుచేసిన శిరమగును.

13. చెరువులు, చెరువుతోట్లు, బో దె లు, మరువకాలువలు, రుద్రభూములు, గామకంటములు, వనములు వగైరా సాముదాయక భూములపై జమీందారులకు యెట్టి హక్కుండరాదు. పంచాయితీ హక్కుండవలెను.

14. నదీ ప్రవాహమువల్ల విగిహాయిస లంకలను వెంటనే శిస్తు తీసివేయవలయును. మరల కొత్తగా లంక వేరిన ఆరైతుకే వసూలుచేయరాదు శిస్తు గట్టుకొని పండించుకొను అధికారముండవలయును. హెచ్చుగా యేర్పడిన జాస్తి లంక భూమిపై గ్రామపంచాయితీలకే అధికారముండవలయును.

15. ఎట్టేటుభూములకు సంబంధించిన క్యరసానులన్ని పరిష్కరించుటకు రైతుసంఘ ప్రతినిధులతోనూడిన ల్యాండుకోర్టుల యేర్పరచవలెను. ల్యాండుకోర్టుల తీర్పుకు తిరిగి విమర్శ చేయుటకు హైకోర్టు మాత్రమే హక్కుండవలెను.

16. జమీందారీ ఏరియాలోకూడ రైతువారీ యేరియాలోవలె పంటలు పోయినపుడు రెమనను యిచ్చు ఏర్పాటు కాసనబద్ధము చేయవలయును.

17. 1934 ఎట్టేటు ల్యాండుఆక్ట్ ప్రకారము నిర్ణయించబడిన జమీందారులు, మొఖాసాదారులకుపున్న స్వంతకమర్సులను ప్రభుత్వపరిపాలన క్రిందకు రైకొని సహకారపద్ధతులపై భూమిలేని వారల వినియోగార్థమై పాగుచేయించవలెను.

భారతదేశానికి ఇతరదేశాలకులేడా?

సామాన్యమానవుని సంపాదనకు, ప్రభుత్వోద్యోగుల కిచ్చు తీరిములను వివిధదేశాలలో వుండే భద్రముక్రింది పట్టికవలె తెలియవలెను.

ఉద్యోగులకిచ్చు రెక్కరతరం. ఎక్కువతరం.		రూపాయలు.	
దక్షిణ ఆఫ్రికా	రు. 1866	21822	
ఇంగ్లాండు	1266	40000	
అమెరికా	8125	27600	
జర్మనీ	1110	14960	
జపాన్	650	8800	
ఇండియా	360	48000	
వివిధదేశాల్లో ఒక్కొక్క మనిషికి సరాసరి రదాయం.			
యునైటెడ్ కింగ్ డమ్	1240		
ఇంగ్లాండు	1420		
అమెరికా	1850		
జర్మనీ	520		
జపాన్	291		
ఇండియా	74		

వివిధదేశాల్లో సగటున ఒకమనిషి ఆదాయమునకు ఆదేశంలో వుండే పెద్దతీరిమునకు కలదామాను.

ఇంగ్లాండులో	1-కి	32 అంకలు
కెనడాలో	"	19 "
అమెరికాలో	"	15 "
జర్మనీలో	"	26 "
జపాన్లో	"	26 "
ఇండియాలో	"	150 "

వివిధదేశాల్లో రెక్కరతీరిములకు, హెచ్చు తీరిములకు వుండే దామాను.

ఇంగ్లాండులో	1-కి	32 అంకలు.
కెనడాలో	"	17 "
అమెరికాలో	"	9 "
జర్మనీలో	"	18 "
జపాన్లో	"	14 "
ఇండియాలో	"	133 "

అడవులు.

1. రిజర్వ్ అడవులలో ఆధమును 8 వ శం త్రైనా రైత్యారీ అడవులుగా మార్చి గామరైతు సంఘాల, పంచాయితీల ఆధీనములో ఉంచవలెను. మిగతాఅడవుల నిర్వహణమందు సంఘాలకుతీరిన ప్రాతినిధ్యము యివ్వవలయును.

2. రిజర్వ్ అడవుల ప్రక్కనున్న గామాల పశు ణమునకు వలయు జలాశయములు రిజర్వ్ అడవులలోనే వున్నయెడల రాకపోకలకు తీరిన హక్కులు రైతులకే వుండవలయును.

3. కుటుంబ అవసరముగాని, క్యరసాను పని నుట్టుకుగాని రిజర్వ్ అడవులనుండి క్యరసానుకులు కట్టె, కలప, కంప, ఆకు మొదలగువి ఉచితముగా తెచ్చుకొనుటకు హక్కుండవలయును.

నీటి వసతులు.

ఇతరదేశము డిహార్డుమెంటులో సలహామాత్రమునకే గాక పరిపాలనావిధానమును పుక్తముగా అమలుజరిపించుటకు రైతుసంఘాలకు హక్కుండవలెను.

కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘాధ్యక్షుడు.

చలనాని వాసుదేవరావు,

(ప్రధాన కార్యదర్శి.

పక్షవాతానికి ఆమోఘమైనమందు.

ఈయందు 100 సం॥లుగా మా పెద్దలుగూడి గుణాన్నిపొందిరి—
ఎంతటివైన పక్షవాతంలోనైనా ఆస్పత్యకరంగా గుణమిచ్చును—
మా అనుభవంలో 100 కి 90 మును గుణమిచ్చింది—
మిగతవివరాలు ఉత్తర ప్రభుత్వ రైతు ద్వారా—

వారం మందు 5.

—బొమ్మా కేశవులు.

పక్షవాత క్షయశిస్తు,

సంతోషేట, నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు

20-8-37.

జమీన్ రైతుల రక్షణ.

4

జమీన్ రైతుల కనీసపు కోర్కెలకు సంబంధించినది ఎస్టేట్స్ ల్యాండు ఆక్టు సవరణ. ఈయాక్టు 1908 సం॥లో పుట్టి బడింది. కేవలం ప్రభుత్వపు ప్రయత్నం చేతనే ఇంతమాత్రపు చట్టమేనా అనాడు రాగిలిగింది. కాని యీ చట్టం నిజంగా మంచి అభిప్రాయంతో ప్రారంభించబడ్డ లోలోపల జమీన్ దార్ల ముతాపలుకు బడితోతలా తోక కత్తిరించబడింది. రిమోవ్ మొదలగు కొన్ని క్లాజులు చిత్తుబిల్లు లో ఉన్నా సత్తుకుమిటీలో ఉండజరిగి కారు జమీన్ దారు మిత్రులు, తత్తులు లు. కావున ఈ చట్టం కేవలం యిరువురి మధ్య వివాదం పెంచడానికే ఉపకరించింది కాని రైతు కేమాత్రం ఉపకరించ లేదు. పైకెచ్చు జమీందారు హక్కులు రక్షించడానికే ఉపయోగపడ్డదిగా ఉన్నది.

ఈ చట్టం యొక్క లోపాలను, అసమగ్రతను ప్రభుత్వంగుర్తించి అది మొదలు అదిగో మారుస్తాం ఇదిగో మారుస్తాం అని 1934 వరకు జరిపారు. అప్పుడు జస్టీసు పార్టీ అనే జమీందారి పార్టీకి అధినాథుడైన బాబ్జిలిహయాలో సవరణకు పెట్టబడింది. అనాటికి స్పర్శియ ముని స్వామినాయుడుగారు మంత్రిగాయున్నందున రైతుకు కొంచెమైనా ఆధారం ఏర్పడ్డది. కాని యీ ఆక్టు సవరణ సందర్భం లోనే నాయుడుగారికి జమీందార్లకు పూర్తిగా బెడిసి దాని పర్యవసానంగా నాయుడుగారు మంత్రిత్వాన్ని వదలుకోవలసిన చిచ్చింది గూడ. కాని యింత ఆక్టు సవరింపబడ్డది భాషా లోపాలను పూర్తి చేయడానికేగాని మరెందుకు కాదని స్పష్టపడింది. ఆ నిర్భాగ్యపు చట్టంతో లాభం లేదని వెంకటగిరి-తిరుత్తి రైతు నాయకులు రామదాసు పంతుల సాయంతో కొద్ది కొద్ది మార్పులను సూచించు బిల్లు నొకదానిని వ్రాయించి సామి వెంకటాచలం శెట్టిదాస్ రాదాన్ని ప్రవేశపెట్టించబడెను. గాని దానిని పార్లమెంటు సాంప్రదాయవిరుద్ధంగా కాన్సిలు ద్వారా బంధించడానికి ఎగురగొట్టబడింది.

కావున జమీన్ రైతులకు వెనుకటి చట్టాలే ఉపయోగపడలేదు. కాబట్టి యీ రైతుల ఆర్థికస్థితిగతులకు చేయూత

నిచ్చే చట్టంచాలా అవసరం. వర్మి నెంటు సెటల్ మెంటు మొదలు గత 135 సంవత్సరములుగా ఈ రైతుల బాధ చేస్తున్నది. చదువులేదు, ధనంలేదు, నోరులేదు, పలుకుబడిలేదు. అన్నివిధాలా వెనుకబడిన జాతియిది.

ఇన్ని సంవత్సరాల తదనంతరం భగవంతుడు నేడొక వెలుగును చూపించాడు భారతదేశానికి. గత అరవేతాబుగా భారత దాస్యవిముక్తికి పోరాడు ప్రత్యేక రాచకీయ సంస్థ నేమి అధికారం లోక రాబడింది. మాతృరాజ్యాంగ చట్టంలో సంపూర్ణాధికారాలు లేకపోయినా బడ్జెటుకు సంబంధం లేని ఈ లాంటి ఆక్టులు సవరించుకోవడానికి అనకాశంకర్లు. జమీన్ రైతుల కనీసపు కోర్కెలు మిగుల న్యాయమైనవి; ధర్మమైనవి. తాత్కాలికంగా ఇంతవరకైనా వెంటనే చట్టాన్ని సవరణచేస్తూ ఈ ప్రశ్నను శాశ్వతంగా పరిష్కరించే విధానాన్ని సూచించడానికొక కమిటీని వేసి విచారించడం అవసరం. అంతేగాని ముందుగా కమిటీని బంపి విచారించి తర్వాత చట్టసవరణకు పూనుకోవడం నిష్ప్రయోజనం. రైతుల మాండేడుపుకు ఈ కమిటీ విచారణలస్యాలు ఉపయోగపడవు. అంతదాకా ఓర్పుకోలేదు. అసలు సర్ది నెంటు సెంటు సెటల్ మెంటు విషయంలో గూడ ఎంతవరకు ప్రవేశించడానికి చట్టం అవకాశమిస్తుందో ననువిషయం మున్నందు చర్చిస్తాం.

బడ్జెటు సెవ్ అయిన వెంటనే మాత్రం ఎస్టేట్స్ ల్యాండు ఆక్టు సవరణచేసి తీరావలసి కాంగ్రెసు పార్టీవారిని కోరుచున్నాం. రైతులు గూడా వెంటనే మేల్కొని తగిన ఆందోళన సలుపాలి. లేనిచో ఆసించిన ఫలితం సిద్ధించడం ముగ్యం.

కమీషనరుగారి జవాబు.

నెల్లూరు మునిసిపల్ కమీషనరు గారు జూబిలీ హాస్పిటలుకు చేర్మె ప్రభుత్వంలో వెనుకదారిన ప్రవేశించారని, నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు పనుగరావువరెడ్డి గారింటికి చేర్మె ప్రభుత్వంలోటి వెళ్ళి యండినారనే భావంతో 6-8-37 తేది జమీన్ రైతు పత్రికలో ప్రకటించబడిన విషయాలు అబద్ధమని కమీషనరు శ్రీ జి. రాజేంద్ర రావుగారు మాకు వ్రాశారు. ఇట్టి యదార్థముకాని విషయాలు ప్రకటించి సందులకు విచారిస్తున్నాం. విశేషాలు తాము స్వయంగా తెలుసుకొన్న యదార్థవిషయాలనే మాకు తెలుపవలెనని, ఇతరులమీద ఆధారపడవద్దని మార్గప్రార్థన.

“కాస్తులవానా! ఎక్కడకండి ఈ పాదాదీ!”
“మనదాడికి యెన్నామరెటక పనైంది ఆసంతోష వార్త కాస్త స్వతంత్రుడు ఎక్కించేట్టు చేద్దామని ఇంద్రగంటి నుబ్రహ్మణ్యం కోసం వెళ్తున్నాను”

పొరపాటు.

“చాలా లాభిబడి” అనే హెడ్లింగుతో 6-8-37 తేదిన ‘జమీన్ రైతు’లో ప్రకటింపబడిన విషయము అబడికి సంబంధించినది కాదు. మరొక బడికి సంబంధించిన విషయము. పొరపాటున అట్లు ప్రకటించ బడినందుకు విచారిస్తున్నాం.

వ్యాఖ్యలు:

మైసూరువారి యోగవిద్యాప్రచారం మైసూరు ఆస్థానపండితులు శ్రీమాన్ జి. కృష్ణమాచార్యులవారు శిష్యులమేతంగా రాజధాని ఖైరతాబాద్ అరుదేవి సింహపురిలో 14 తేది నుండి ఆర్యవిజ్ఞానాన్ని గూర్చి ఉపన్యసిస్తూ యోగాసాలను ప్రదర్శిస్తూ ప్రాచీనాధికారాన్ని చాటుచున్నారు. ఈ శిష్యులందరూ మహారాజగారి ముఖ్యబంధువర్తంగా ఉన్నవారు. ప్రాచీన భారతీయ శిల సుధరిస్తున్న మైసూరు సంస్థానం వారికి భారతీయులందరు కృతజ్ఞులుగా నుండక తప్పదు.

కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం వారు విద్యాలయాల్లో నిరుపయోగమైన అగ్రహారాలను తేవాలిక్రమం తొలగించాలి విద్యార్థులకు నిజంగా ఉపకరించే యిట్టి మహాత్మ్యుడైన ప్రజాపతి నీర్వయ్యలగుచున్న విద్యార్థిలోకాన్ని ఉద్ధరిస్తారని మన కోరిక.

పొట్లపూడి కూలీల విజయం

నెల్లూరు తాలూకా పొట్లపూడి గ్రామంలో వ్యవసాయ కూలీలకు నాయకులుగురు 1 కి రూ 100 మొలగిలుకు రూ 1, 50 క్కిం యిచ్చేవాడుక ఉంది. ఈమధ్య కొందరు రైతులు తగ్గిస్తామన్నారు. కూలీలు సమ్మతించారు. దీనివల్ల రైతులకు మట్టుబడి రాకపడ్డది. కూలీల ఆభిమతి మే నెగ్గింది. రైతులు తమ కోరికపడితే వదిలినందుకు వారిని, పేద కూలీలు తమ పేద గండకోసం వికమత్యంతో భాధపడి కోర్కెల యాడేర్చు కోస్తుందను పీర్ని ఆనందిస్తున్నాం.

కాంగ్రెసేతర మంత్రుల స్వార్థపరత్వం.

బెంగాలు రాష్ట్రం

బెంగాలు రాష్ట్రంలో జిల్లా కలెక్టర్ కాసు సభ్యునికే 1 కి రూ 150 ల శీతముందాలని తీర్మానించారు. తీర్మానేర్పడ్డ అల్పసంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసుపక్షంవారి సవరణ ఓడిపోయింది. మద్రాసు కాంగ్రెసువారు రూ 75/ల శీతము పైనే ఆశ్రయించేవారికి ఇది ఏలావుంటుంది.

ప్రధానమంత్రిగారు ఫజల్ హక్కుగారు ఒక టిప్పాట్టిలో మాట్లాడుతూ శీతముందాలపై ప్రజల్లో దుర్భిప్రాయం కలుగ చేయు సుద్దేశ్యముతో ప్రతి కలలోనూ యితర విధముగా కాంగ్రెసువారు ఆందోళన గావించుచున్నారనియు, రాజకీయ శ్రేణిల విడుదలచేయమై వారిని నిందించుట ఆస్వాదనమనియు, యావత్ విషయము వారి బాధ్యతయేమియులేదనియు, యెనర్వనిమి ర్షులు చేసినను, యెంత ఆందోళన గావించినా తాము దలచిన కార్యక్రమాన్ని అడ్డులేకుండా కొనసాగించెదమనియు చెప్పిరి.

కవున్నిలు ప్రెసిడెంటునకు సెలవు రూ 1500 డిప్టీ ప్రెసిడెంటునకు సందర్శనానికి రూ 2000 లు, అసెంబ్లీ స్పీకరునకు సెలవు రూ 2000 లు, డిప్యూటీ స్పీకరునకు సలహా రూ 8000 లు అసెంబ్లీ ప్యాసు చేసెను.

ప్రధానమంత్రికి సెలవు రూ 8000 లు, ఇతర మంత్రిలకు రూ 2500 లు శీతముందాలనకు తీర్మానము రెండు దినములు తీవ్రమైన చర్చ జరిగినతరువాత ఆమోదించబడెను.

రూ 500 లు వుండవలసిన కాంగ్రెసు పార్టీ కెచ్చిన సవరణకు, అనుకూలముగ 58 మందియు ప్రతికూలముగ 171 మందియు ఓటుచేయుటచే విగిపోయెను. రూ 1000 లు వుండవలసిన ప్రధానమంత్రి కెచ్చిన సవరణకు 75 మంది అనుకూలముగను 157 మంది ప్రతికూలముగను ఓటుచేయుటచే అదియు ఓడిపోయెను.

రంగారావు మంత్రుల దర్శించుట.

రంగారావుగారు సిమ్లానుండి 12 తేది నిడుల్కోలవచ్చి అటనుండి 14 తేది మద్రాసు చేరి ఆగోశి సెంట్రల్ జైల్లోలోలో ప్రధానమంత్రి, రివిన్యూమంత్రి, స్థానికపాలనామంత్రి, పబ్లిక్ యిన్ ఫర్ మేషన్ మంత్రి, కోర్టులు క్లెర్క్ మంత్రి, శిలమంత్రి గార్లను దర్శించి కార్మిక కర్షకులకు యిబ్బందులన్నియు, యెరిగించిరి. తనకు మోలన్నియు వారికి అందించిరి. ఆరాత్రి మెయిలులో నిడుదవోలుమీదుగా పాలకొల్లు వెళ్లి రైతు దండను కలుసుకొని అటనుండి వార్తాపత్రి గాంధీ గారిని దర్శించి 20, 21 తేదులకు సిమ్లా చేరుదురు. భారత కానసభ సెవ్ అయిన వెనుక ఆగోశియ 15 తేది పార్లమెంట్ ఆంధ్రదేశం వత్తురు. “రైతు పురుషు” అని రంగారావు వ్రాసిన ఇంగ్లీషు పుస్తకం మద్రాసులో ముద్రణ జరుగుచున్నది. త్వరలోనే అందరు రాష్ట్రసభ్యులకు అందజేయుదును. నవంబరు 1 కి నాటికి రైతుదండనుకు నాయకత్వం వహించి మద్రాసులో రైతుల కనీసపు కోర్కెల ప్రకాశికల సెంట్రల్ జైల్లోలోలో మంత్రులకు సమర్పించుదు.

కాంగ్రెసు మంత్రుల కార్యకలాపం

మద్రాసు

రెవిన్యూమంత్రి ప్రకాశంపంతులుగారు 7 తేదీ రాత్రి మెయిలులో మూడు పేజీలపై రెవెన్యూ దేవ 8 కల్యాణంపై ప్రకాశించినది. రాత్రి పూట నిద్రాభంగం గలుగుతుంటే రెవెన్యూమంత్రి ప్రకాశం చేయవచ్చునని కాంగ్రెసుజిల్లా ఉన్నా పంటలుగారు సామాన్య ప్రయోజనాల బండిలోనే తెల్లారు.

అభివృద్ధికాని యాభావమంత్రిగారు 28 తేదీ మద్రాసులో, పుంగుమూలప్రాంతాల్లో సంచరిస్తారు.

11 తేదీ మద్రాసు మంత్రిగారు మద్రాసు మంత్రిగారు సమావేశం గవర్నరుగారు రథ్యక్షత్రీంద జరిగింది. 7 విషయాలనుగూర్చి చర్చించుకుంటారని తెలిసింది.

31 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రెండు కాసేపు సభల సభ్యులెల్లరి సంయుక్త సమావేశం జరుగుతుంది. గవర్నరుగారు రథ్యక్షత్రీంద జరిగింది. 7 విషయాలనుగూర్చి చర్చించుకుంటారని తెలిసింది.

మద్రాసు కానసభా కాంగ్రెసుపార్టీ కార్య నిర్వాహక సమావేశం 15 తేదీ మద్రాసులో జరిగింది. ఈ క్రింది 5 గురినీ సేవేలో సభ్యులుగా ఎన్నుకొన్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో: (1) కోటి రెడ్డి గారు, (2) కల్లూరు ముత్తారావుగారు (అనంతపురం) (3) శ్రీమతి గంభం అమృత్ నారాయణగారు.

కాన్పూరులో: (1) ఎ.కె. శంకరరెడ్డిగారు (2) డి. శ్రీరామమూర్తిగారు.

కుంభకోణం పార్కులో బహిరంగ సభలు జరుపగూడదని విధించిన నిషేధము తొలగించబడినది.

గుంటూరులో కలరా విశేషంగా ఉంది. 150 మంది వైద్యాలన బోయిపోయారు. ఆరోగ్య మంత్రి స్వయంగా గుంటూరు వెళ్లినారు.

పుణ్యాల (డ్రస్సు)

ప్రత్యేక డ్రస్సు నిర్ణయించబడిన పోలీసు తదితర కాబులలోకప్ప మిగత గవర్న మెంటు పుణ్యాల గుంబు యికమీదట సంఘం చిత్రించునట్లు తగిన టుల తమయివ్వమనచిన ఉడుపులను ధరించవచ్చునని ప్రకటించబడినది.

ప్రెమరీ, సెకండరీ పాఠశాలలలో ఆరోగ్యం కానిటేషన్ గురించి విద్యగర్హితుల పట్ల ఆరోగ్యమునకు యెంతయు లాభకరముగ నుండగలదని ఆరోగ్యకాని మంత్రిగారు విద్యకాని మంత్రిగారికి వార్తాపిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని తరం నెలకు రూ 75 లకు నిర్ణయించబడినది తెలియచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని తరం నెలకు రూ 75 లకు నిర్ణయించబడినది తెలియచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని తరం నెలకు రూ 75 లకు నిర్ణయించబడినది తెలియచున్నది.

మద్రాసులో ప్రయాణం చేయవలసినది నెల తేదీలు యివ్వబడవు.

1924 సం. క్రిమినల్ ట్రిబ్యునల్స్ మును సర రెండుకు శ్రీమతి ఎక్కినీ లక్ష్మీపతిగారు ఒక తీర్మానమును కోటి కు యిచ్చియున్నారు. ముఖ్యంగా యేనాదులు తొలగించుట అత్యవసరం.

రెవిన్యూమంత్రి ప్రకాశంగారు దక్కనుండలం ప్రకారం వెల్లారు 14 తేదీ హిందూ పూర్ణిమా కొన్ని గ్రామాల రైతులు దక్కించి "వెన్నారూ" ముదావతి" ప్రాజెక్టు 1980 లో కాంక్షనుతయి వా యింతవరకూ ఆరంభించలేదనియు, వెంటనే పని ఆరంభించవలసినదనియు తెలిపిరి.

కర్నూలులో రైతులు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు తర్రులో పూర్తి చేయవలసినదనియు, అడవులలో పశువులపేరకు ఎక్కువ సౌకర్యములు కలగ చేయవలసినదనియు, ఇంటివాడుకకు వుప్పు చేసుకొను సౌకర్యము కలిగించవలసినదనియు కోరిరి.

స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలయందు రంగునెల్లెల పద్ధతి ప్రవేశపెట్ట తీర్మానించిరి.

1921 లో సహాయ నిరాకరణోద్యమమునందు ఉద్యోగములు స్థాయిగ్రామోద్యోగులకు మరల ఉద్యోగములవ్వమని వచ్చిన ధరభానులను ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించుచున్నారు.

అడవుల ప్రక్కనుండు గ్రామాల్లోని పశువులను అడవులలో పేరి సౌకర్యములు కలిగించు విషయమును గూర్చి వ్యవసాయమంత్రి ఆలోచించుచున్నారు.

హిందూ ధర్మాదాయములబోధ చట్టము సవరింపబడనున్నది. ఈలోగా క్రొత్త దేవాలయము లేవియు తోడ్పరిపాలనక్రింద చేర్చుకొనవలరాదని జిల్లాదేవాలయముల సంఘములకు ఉత్తర్వు చేసిరి. డా॥ రాజ్ కు మంత్రిగారు బడ్జెటు చర్చ సంతరము స్వయంగా సంచారంచేసి దేవస్థానముల వ్యవహారములను తెలుసుకొనెదరు.

రు 1 కోటి ఋణము.

100 కి 33 వడ్డీ చొప్పున ప్రభుత్వం ఒక కోటి రూపాయలు ఆహ్వానించుచున్నారు. ఇందుకు ఇండియా ప్రభుత్వం వారంగీకరించారు. మొత్తం ఋణ్య వెట్టబడు ప్రాగాం యికన ప్రకటించలేదు.

బొంబాయి

పరిశ్రమలకూలీల స్థితిగతులను అభివృద్ధిపరచుటకు, కమ్యూని, లాకవుట్ లు జరుగుతుంటే చేయవలసిన ప్రయత్నం చేయవలసిగాను. కూలీలకు గల తక్కువ జీతములు, తిరిగి యిచ్చించుట గురించి విచారణ జరుపుటకు ఒక కార్మిక ట్రిబ్యునల్ నియమించబోవుచున్నారు. "కీ బి క్" ప్రాగ్రామగురించి తర్రులో ప్రభుత్వం 3 ప్రకటన గావించును.

1937-38 సం. కొరతకు బడ్జెటులో (1) పల్లెటూర్ లో నిటీవలగల కల్పించడాని 10 లక్షలు (2) ఒక సంవత్సరము వైగావుతు శిస్తు తాకిలు, గ్రామపరిశ్రమలకు 14 లక్ష (3) కొన్ని ప్రదేశాల్లో కాళ్ళకింగా శిస్తుకొనియటకు 5 లక్షలు (4) పశువులపుల్లరి ను 5 లక్షలవరకు తగ్గించుటకు మద్యపాన వషేధమునకు 2 లక్షలు (5) డి.సెన్స్ ను తరంగుల విద్యాభివృద్ధికి రూ 40 లక్షలు ప్రత్యేకించుట ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రవేశ పెట్టబడినది.

సెషంబరు మాసాలేమువరకును, శిస్తుతాకిలు నిర్బంధపుకాని పద్ధతులు నిలిపివంచవలసినదనియు, యాదినయమున రైతుల పశువులు, అమ్మలు జడ్డి చేయబడినవిని విడిదల చేయవలసినదనియు, పుర్రు న్యవేయబడిన. శిస్తుభానము, శిస్తుకాని విధానములో గొప్పమార్పు గావించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

పారిశుధ్య తర్రుల వచ్చినకొండు రాయబారములకు ప్రధానమంత్రియిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములో పారిశుధ్య తాను ప్రత్యేకముగ, ఎక్కువ అభిమానము యావెదని అభియమిచ్చిరి.

మొక గాంధీ మహాత్ములకు కార్యదర్శిగా నుండిన రైతుసంఘ వాయువదగు యజ్ఞకుగాను గుజరాతులో నాలుగు జిల్లాలను వెల్లూడదనియు, ఆహారదాదామజిల్లాలో బహిరంగ సభలకు వెల్లూడదనియును, సభలలో ముఖ్యమంత్రిగూడదనియును ఇదివరకు చేయబడిన ఉత్తరువు రద్దు చేయబడినది.

పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కలగచేయుటకు ఒక స్కీము తయారుచేయబడినది. రాష్ట్రములో మూడు విధములయిన పరిశ్రమలకలవు. (1) పెద్ద పరిశ్రమలు (2) మధ్యస్థకము. (3) గృహపరిశ్రమలు. వడ్డీ గ్యారంటీచేయు వాటాలు, డిలెంచర్ల కొనియు, ప్రభుత్వంవారు రొక్కము సాయము చేసియు, పారిశ్రామిక బ్యాంకుల స్థాపించియు, పారిశ్రామిక కేంద్రముల స్థాపించియుమహోభసక్త సంస్థల నేర్పరచియు, ప్రభుత్వమువారు పెద్ద పరిశ్రమలకు సాయముచేతురు. గృహపరిశ్రమల విషయమై పుజలకు తెలుపుటకు నిపులును ప్రతి గ్రామములలో తయారుచేయబడినవాటిని అమ్మటకు సంతలు, ప్రవర్ధనములు, ప్రోత్సహించబడును.

నిరుద్యోగమును తావుటకు పారిశ్రామికలో వాణిజ్యకృత్రి విద్యలను నేర్పుటకు యోగ్యులు చేయబడును. వర్తకుల దగ్గరను, పారిశ్రామికల దగ్గరను కొందరు ఆప్రెంటిసులకు తీసుకుంటున్న చట్టము చేయబడును. తోల్లను నునుపుచేయుట చెప్పుల పరిశ్రమవిషయమై ప్రత్యేక కమిషన్ బడినది.

బీహారు

పట్టిక మున్సిపాలిటీల ఫరదాయలను తగ్గించుటనకు, విశోదములయెను, హయ్యర్ వాక్ డాడినియర్ స్థాంపులయెను, ద్యూటీలు చేయుటలను హయ్య అదాయము బడ్జెటులో 15 లక్షలకు వ్యవసాయమునై వచ్చు ఆదాయమువిగద

"ఇక ఆశలేదు"

ఆంధ్రుల గర్భగృహంలోనే కళ్లలోం బయగుతుందనీ, తమిళనాడులోం ఆంధ్రులద్రాలు పొటవరసననీ, తమిళాంధ్రవిద్వత్తి కలుగుతుందనీ, రామలింగం చెట్టియార్ చీల్చాడనీ, కోటి రెడ్డి అలగతాడనీ, అపించిన అవకాశాన్ని చల్లారీపోయి సంసారం తుదటబడింది.

ఇక నాపాటికి గోరికట్టినట్లే

పన్నువిధించవలసిన ఒక తీర్మానము పుష్పాదింపబడునని తెలియుచున్నది.

టెనెన్సీ అట్ల సభగణిల్లు, విపరీతవడ్డీల నియమించిల్లు ధనబండి వడ్డీని రద్దుచేయిల్లు చెరుకుగడ సమస్యను పరిష్కరించుయిల్లు తయారు చేయబడుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనలని ఉదారమైన వానినిగాక్తయు లిల్లును విద్యామంత్రి శ్రద్ధగా విచారించుచున్నారు.

బీహారు జమీందారులు 12 తేదీ సాయం కాలం దర్బంగా మాహారాజాధిరాజాగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై రైతులకు యేవైనా కష్టములు నెలంగా పున్నయడల వానిని తొలగించుటకు జమీందారులు తోడ్పడవలసిన తీర్మానించిరి.

సభాసంతరం జమీందార్ల ప్రతినిధులు కాబు రాజేంద్రప్రసాదు ప్రధానమంత్రి శ్రీకృష్ణమంగు, ఆర్థికమంత్రి అనగ్రవా నారాయణసింగు గారితమ కలముకొని శిక్షులవిషయం, రైతులకు సంబంధించిన ఇతరవిషయముల గురించి చర్చించిరి.

బరిస్టా

ప్రధానమంత్రి రోగ్గవదనానుగూగు వార్తాలో హిందువులకా విశేషాలో మాట్లాడుచు తాము మొదట అవలంబించబోవు కార్యకలాపంలో ప్రథమమైనవి ఇవనిరి.

(1) ఆగ్రేయతా రెజిస్ట్రేషన్ (2) శిక్షుల తగ్గించుట (3) ఋణపరిష్కారము (4) పెకం చేరి, ప్రెమరీవిద్యార్థులకు మంగ్రణము (5) గ్రామపరిశ్రమారంభము (6) వ్యవసాయమునకు ఎక్కువ పుష్కరించుటలు నిటీవలగాములును శ్రమిట అనిచెప్పిరి. ఇప్పటికి తగ్గరా కాక తమిళనాడు నిలుపుదలచేసిరి. మద్రాసులోని కొంతవరకెక వ్యాపారము, పాస్తాటిం డిక్రిం తమిళనాడునాడదని భక్త్యుచేసిరి.

విద్యార్థి 12-6 తేదీ 4-6 కాలంలో మామిడిను

—సంజయః పు.

రైతుదండు

కృష్ణాజిల్లా సంచార కార్యక్రమము.

- ఆగష్టు 22 రాత్రి కామమలలు చేయటం,
- " 28, 29 విశ్రాంతి.
- " 25 గొల్లపల్లి, మాజీమీద
- " 26 విగపల్లి, విగపల్లి పేట
- " 27 కంభంపాడు, చీమలపాడు
- " 28 పుల్లూరు, మెలరం
- " 29 చెయ్యూరు, కవులూరు
- " 30 తింకాల, అనిగల్గపాడు
- " 31 తింకపాడు, కమ్మవారిపాలెం.

సెప్టెంబరు 1 పొన్నవరం, బెజవాడ.

- " 2 ఎనికపాడు, బెల్లూరు.
- " 3 గోపవరం, కామగొల్ల.
- " 4 ముడిపేట, పెదగొన్నూరు.
- " 5 పింగళాపాడు, నందమూరు
- " 6 పెదవ, చల్లపల్లి.
- " 7 అనిగల్గ, సాయిండ్లం

గుంటూరుజిల్లా చేయటం

తై గ్రామములలో రైతుయోజనములకు వసతు లేవనెత్తించి, సభల సమకూర్చి, రైతురక్షణ నిధికి వివిధగా విరాళములిచ్చి, కనీసపు కోల్పోలను యితర యిబ్బందులను తెల్పు మహాజనుల సమర్పించి తమవారు కాము గుర్తించి తీరముగ పనిచేయుటందులకు సోదరరైతులను కోరుచున్నాను. రైతుయోజన చేయబడిన జిల్లాలో గ్రామసంఘములు లేనిచోట చేర్చవలసి రైతులందరూ సభ్యులుగా చేరవలెను సంఘములు వృద్ధిమైనగాని యిక్కట్లేలేవని గ్రహించాలి.

సుంకర సూర్యనారాయణ,

ప్రధాన కార్యదర్శి.

పాముల నరసయ్యగారు.

పోలికెడ్డిపాలెం రైల్వేస్టేషన్ మేష్టుగా యుండి పాముకరచినవారలకు లింగంపేయమాయుండిన జేమాయ నరసయ్యగారు పువ్వోగము నుండి రిలైజ్ ప్రస్తుతం మద్రాసులో పరమవారి కం మోగొడ్డు, నె 46 రు గొంవివారీ అను బంగళాలో యున్నారు. ఇతను ఒక నెలలోజూలు వరకు ఆచ్యటనే వుంటారు. వారికి తెలిగ్రాములు యిచ్చువారుగాని జాబులు వ్రాయవారుగాని నెలద్రవము జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును.

— మొదటి లక్ష్మీనృసింహశర్మ.

ఆర్థప్రమోటర్స్ లీగ్, నెల్లూరు.

వైశిగువారి యజమాన్యమున వాటకపుపోటీలు జరుపబడును. ప్రధమమున బ్రహ్మశ్రీ బలికేపల్లి లక్ష్మీకాంతముగారి సత్యహరిశ్చంద్రయ్యయ్యల వస్తుకమున 'స్వామియగు వీరబాహుడు సన్న చాకిర్యంబుడా, కాదు, కాదు, వీరబాహుడా,' యను మాటనుండి 'శివభగవంతుడు మగుచున్నది. ధ్యాయచూపెదగాక' అనువరకును, యందులకు కలసిన 'వృందానియన దుఖమింతేని' యను పద్యమును స్తోత్రభాగము. ప్రచేశయము రు 1. అక్టోబరు ఆగష్టు 26 లేదా లోపలచేరవలెను. గెలుపొందినవారికి రు 5000 రైతు బహూకరింపబడును. వివరములు ఆర్థప్రమోటర్స్ వ్రాసిన తెలియగలవు.

కే. సారాయుడారావు,

ఆర్థప్రమోటర్.

మేలు కొలుపు

ఎ. గంగాధరరావు. (కళాకాలవిద్యార్థి)

మేలుకో ఆంధ్రుడా. మేలుకో ఆంధ్రుడా
తెల్లవారిందోయి, కోడిమాసిందోయి
బావిపక్కలెరిక, బుద్ధులెపోయింది
స్వారాజ్యదేవత వరము లిచ్చేసింది
లేవోయి లేవోయి, కండ్లు తెరవావోయి.

*

తెల్లవారలంత లేటబడిపోయారు
దేశదేశాలంత, యుద్ధానికెక్కాయి
బోయివాకాలంబు పాటుబడితేరాదు
మేలుకోవోయి మేలుకోవోయి.

*

హిందుముష్టిల స్నేహంబుపొసగింను
కర్ణవరస్త్రంబు, కట్టవేర్వయి నీవు
శాస్త్రగుహకుల నీవు దగ్ధరాసానీవ
అంబరాసీతనము నలగద్రోహము నీవు
లేవోయి ఆంధ్రుడా, లేవోయి ఆంధ్రుడా
తెల్లవారిందోయి, కోడిమాసిందోయి.

“వైమ”

వావిలాల వెంకటసుబ్బయ్యగారు

అందరానిది దుష్టులవృద్ధిగలది
రూపులేనిది తరుణులకంపుసోయ్యు
విలువలేనిమేల్కొలిక మలుపురాని
వెలుగు మానసాబ్జమునకు పరికరింబు
సౌఖ్యమార్గంబు దరిలేనిసాగరంబు
జననమరణంబులే లేక సంచరించు
లోకములకెల్ల తా ప్రతిష్టోకమగును

అక్షరాక్షరానికి అరముగల “పంచాక్షరి

జీవాన్ముతము

జీవితోత్సాహము కలుగ చేయును
వాణిజ్యరణము
మృత్యువును దూరము చేయును
త్రనువునకు దార్ధ్యమునిచ్చును
ముదమును కలిగించును

మధురమయ జీవనానికి అమృతమయమగు ఆరోగ్యానికి

అయుర్వేదాశ్రమం మదరాసు

ప్రాశస్త్యము:- డి. శుభాచారి అండ్ సన్స్ కమర్స్, గుంటూరు, తెలంగాణ.

నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరు దొరగారికి

ఆయాగ్!

వెంకటగిరి పశ్చిమానెల్లూరు ఆఫీసులో మోడ
గురుప్రాణిగొట్టి వారాయనప్రామిగాను వెంక
టగిరి వాస్తవ్యులు. వీరు చాలాకాలం గా యా
ఆఫీసులోనున్నారు. వీరు సుప్రసిద్ధులైనవారు.
రైతులకు- మోకటగిరి సంస్థానానికి శేషులు,
వ్యవసాయాలు, నడమండే సందర్భంగా యా
గ్రామముల పరిశో సందర్శించుచుండేవారు, ఈ
ఆఫీసులో ఉండడం రైతులకు శ్రేయకరంగాదు
వీరి బంధువులంతా పారి నాకర్లుగానూడా
న్నారు. కావున దయచూచి వీరిని మరెక్కడ
తైవా ముప్పించడంకోర్కయలకు శ్రేయస్కరము.
వ్యక్తిత్వవంతో వ్రాస్తున్నామని భావించకండి.
స్వామిగారి ఆలోచిస్తారనే మాయాశయం.

విభేయము,
వెంకటగిరి రైతు.

సూలూరు వేట వార్తలు.

పూలతోట గ్రామవాస్తవ్యులలో పూర్వ
న్నుండి దేశతాపతీజాన్తి. నిర్వి వైవేద్య దీపా
రాధన భిర్లులకు యీగ్రామములు మన్నారు
పోయారు! ఉండే దేశశాసకి ఏటా రు 90-0-0
చదివించే వాడుక అనాదిసిద్ధం. ఈచాట్రములు
స్వరాజ్యం వచ్చిందనుకొని పూజాకట్టుం ఎక
తెట్టారు. పూజారికి కడుపుమండి సమ మంజూచి
మూలవిరాట్టుతో మనిమజ్జేగాడు. మూలవిరాట్టు
గుడ్డరతనీ బుల్లో! ఆపూరు. ఆదింం మొదలు
పాపం! అన్నీగండాతే. ఎక్కడి సోడికపోయివా,
ఎక్కడ ప్రాణికుపోయివా, ఇదేమాట. శేసులు
గిములు యిదంతా దీనివల్లనేవంటారు. ఇంతట
వైవా ఆకట్టుంజెల్లిస్తే నిమిషంలో దేముడి అను
గ్రహానికి పాత్రులవుతారని ముదాం అంటాడు.
విశేవాదేడి? ఈలా ఉండి కలియుగధర్మం.

— చంగారెమ్మ భక్తుడు.

జమీన్దార్లు ఆఫీసులో

దొరకు పుస్తకాలు

- శ్రీ అరవిందశివతనము- రు. రు 1-0-0
- శ్రీ అరవిందదర్శనము- " 1-0-0
- శ్రీమం ఆర్యకథ- " 8-0-0

శ్రీ అరవింద శివతనము, దర్శనము, శ్రీమం ఆర్యకథ తెలివీవారిద్వారా పన్ను చేయబడును

మోపాడు ప్రాజెక్టు

అసెంబ్లీసభ్యుని ప్రచారము.

శ్రీమం బత్రిక వెనుమాళ్ల వాయుడుగారు,
యం. యల్. ఎ., తే 11-8-37 కి పురయం
మోపాడు ప్రాజెక్టులో చేరిన వాట్లవాడూరు
గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. మోపాడు ప్రాజెక్టు
రైతుసంఘము ప్రెజ్డెంటు, వైస్ ప్రెజ్డెంటు,
కెక్రెటరీగారున్నూ, ప్రాజెక్టు రైతులన్నూ
చాచి దర్శించి ప్రాజెక్టు దుస్థితులను గురించి
విశదీకరించిరి. రైతుసౌకర్యమునకు తమ శక్తిసం
తయు వినియోగించుచు వారు తెలిపిరి.

వీరివ్యవ వాయును ఎండిపోవుటకు చేతన
వారు పోలమును వ్యయముగ తనికేనే అవివ
యము మోపాడు సూపర్ ప్రైజెయగారికి మంద
లించిరి. ఈకు చేతకావ తెలిసినదన్ని, నాకర్లకు
నమ్మలేకున్నానని, నిజపరిస్థితులు వారు తెలు
పుట లేదని, పోలము స్థితిగతులకు నాకర్లు
చెప్పేరానికి వ్యత్యాసము కలదని, ఒప్పకొనిరి.
కొన్ని రాలలలో వీరు పూర్తిగా పోవుదు
న్నవని మరొకరిని లింగంపడినవని వాయుడు
గారు హెచ్చరించిరి. వానికి యితర కారణము
లేవయ లేవని అందరు ఒకేకాలములో వారు
పోసినందున వీరును అందరేముట కష్టముగానున్న
దనినీ, తమకే ప్రాజెక్టు అనుభవము కొద్దిరోజు
లేనని, త్వరలో లోపములు సరిచే పెదమనినీ
చెప్పిరి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమువారు రైతు
సౌకర్యమునకు తోడ్పడుచున్నట్లు వాయుడు
గారు సామాన్యమార్గమున కనిగొకి తెల్లెరి. మోపా
డు ప్రాజెక్టు నీటిపరతులు అభివృద్ధిచేయుటకు
మార్గము నొక్కిపించుటకు వాయుడుగారు ప్రయ
త్నించుచున్నారు పాతకేవలం తెల్లమాటును.

ప్రెసిడెంటు,
మోపాడు ప్రాజెక్టు రైతుసంఘం.

రాష్ట్ర వ్యవసాయ కులీలసంఘము.

21-8-37 తేది సాయిండ్లం 6 గంటలకు
నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయములో
సమావేశమగును.

చర్చనీయాంశములు.

- (1) మిగత 8 స్థానములకు భర్తీచేయుట.
 - (2) వెంటనే చేయవలసినవిని నిర్ణయించుట.
- విన్న రైతులతో సత్సంబంధము ఏర్పరుచుకొనుట
ములలో చేమకొనవలసినది నిర్ణయించుట.
- (3) ప్రత్యేకరైతు, కార్మికవైకా సంఘము
అనుకూలమునందు ప్రాతినిధ్యమునిచ్చు మయము
మకూర్చి ఆలోచించుట.
 - (4) కాష్టరైతుసంఘముతో వి ప్రయంబు.
 - (5) ఈలోగావచ్చు ఇతరవిషయములు.
- మహాత్ము బలరామశర్మ,
వెన్నెలకంటి రామయ్య,
కార్యదర్శి.

వెలిగొండ పార్శ్వ రిజర్వు యిబ్బందులు.

కుల్లూరు, రాజుపాలెం, మాదవగూడ పల్లె, రామన్నగూడపల్లె, వెంకట్రామ రాజుపేట, వగైరాల వెలిగొండ పార్శ్వ రిజర్వులలో రైతుల యిబ్బందులు.

శ్రీరాజగారి ప్రభుత్వమునందేము కంచల కెము వస్తువరికరిన పులకుల్లు అనగా అవు 1 కి ను 0.3-0, బుర్ర 1 కి ను 0.5-0, గొర్రె 1 కి ను 0.1-0, మేక 1 కి ను 0.4-0 అన్న యిబ్బందులు బండి 1 కి ను 0.4-0 అన్న పుం టూపిచ్చిది. ఇందులకు పార్శ్వర్యముగా రయితు లున్న పాపిష్టికలున్నవి. దరిమిలా యిప్పటికి నువారు 20 సంవత్సరములనుండియు కూర్చు నాటి వారి పార్శ్వర్యముకొరకు నెల్లూరుజిల్లాలో కొన్ని తానాకాలలో మాత్రము కంచలకెము తెచ్చికెట్టిరి. అప్పట్లో పూర్వము శ్రీరాజగారి ప్రభుత్వములో కంచలకెము మాదిరిగా యకరా వడికి ను 0.0-9 ను 0.1-0 కేటు యేర్పాటు చేయునదనియు రయితులు అశించియుండిరి. యకరావడికి ను 0.4-0 కేటు యేర్పాటు చేయు పార్శ్వర్యమును టూవారు కొన్ని సం వత్సరముల రయితులలో వరికొకరికి పాటిలు కెట్టి యకరావడికి ను 0.12-0 వరకు పాటులు పెంచెరి. తుదకు యేపూరికంచలు ఆపూరివారికి యకరా వడికి ను 0.4-0 కేటుతో యిచ్చిరి అది మొదలు కంచరాల్లు లాభములతోను పార్శ్వ గార్హమొదలు కేంద్రీకీకరణవరకు కంచమామూల్ల తోను రయితులు చచ్చిచెడి కల్యాణనీప్తులైరి. కంచలకెము కద్దుకొనునది, పార్శ్వవాచే రిజర్వు లను వశపర్చుకొంటారు, అది వినిసంతనే పూర్వపు కేల్లుప్రకారము జరుగుతుంది యకరైనను రయి తులు ముఖపరతామనకొని సంకోచపడ్డందుకు మూర్తిగవక్రవిధాద తాటికాయపడ్డట్లు, అవు 1 కి ను 1.0-0, బుర్ర 1 కి ను 1.8-0, గొర్రె 1 కి ను 0.6-0, యెర్వ అకు బండి 1 కి ను 2.0-0 లు యావిధముగా కేల్లు యేర్పాటుకాబడినవి. గొర్రె చచ్చిపోతే ను 0.6-0 అయ్యు. కక్కినపప్పు లకు నాలుగు సంవత్సరములు యాకేల్లు ప్రకారము పువరికెట్టితే ఇది అమ్మిలేకుడ చాలవు. యాకేల్లు రయితులు భరించజాలరు. పశువులు వగైరాలు అమ్మకొని పూకవిడచివెల్లి పొయ్యె క్కిరి రయితులకు యాపార్శ్వ దిపార్థమెంటు వల్లనే యేర్పడ్డది. యిప్పటికే కాలగర్వములకేక పయ్యు పండక రయితు రుణగ్రస్తుడై సర్కారు కెము సహకరము చెల్లించుకోలేక పడరానికష్ట ముల బడుచున్నాడు. యాపార్శ్వదిపార్థమెంటు వారికెల్ల రయితులు పడుయిబ్బందులు గొప్పఅపీ పర్ల మాగ్రామములకు వచ్చి కంటితోచూచి విచారించిన బోధపడునేగాని, వ్రాయుటకు అలవి గాదు. యిదివరలో వీటుకు వకగాడ్ల వక వాచరు వుంటావుండిరి. యిప్పుడు యంతా నలుగురు వాచర్లను యెక్కువచేరి. వీరు వెట్టుకెట్టులకు రయితులు మనుపటికంటే చాలావిబ్బంది పూరి తులైరి. పయ్యవ్రాణ పూర్వపుపద్ధతిప్రకారము పులకరి కేల్లు అవు 1 కి ను 0.3-0, బుర్ర 1 కి ను 0.5-0, గొర్రె 1 కి ను 0.1-0, యెర్వ అకు బండి 1 కి ను 0.4-0, పద్ధతిప్రకారము యేర్పా టు చేసి పప్పులు బ్లాకులరేకుండా కెల్లుఅంతట ను మేళిలాగుననున్న, రయితులు కొండగడ్డియే అక్షేపణలేకుండా తెచ్చుకొనేలాగుననున్న, పార్శ్వర్యమునంతకర్తవ్యం యేర్పాటుచేసి రయితు కెట్టుముల తొలగించునదని రయితులపక్షంబున

చేపలుపట్టడం చేపలనుల్లో చేరదా?

ఒకడినా 11 కి వేల రూపాయలు చేపలు పడినవి.

అన్నివృత్తులకంటే చేపలుపట్టేవృత్తిలో నాలుగు వృత్తులు కొరకవి. నెల్లూరుజిల్లాలో సముద్రపు ప్రాంత మంతా చేపలుపట్టేవారుంటున్నారు. శ్రీపొర్రోట ప్రాంతం తిడప్రాంతంలో వీరు విశేషంగాఉన్నారు. వీరిలో త్రాగుడు దురభ్యం సంపాద్యుగాఉంటే. వీరికి మంచిమనానం నూడా. ఈదేబ్బంతా త్రాగుడుకు వినియోగిస్తారు. వీరికి ప్రపంచవాసన మృగ్యం. కొంతప్రచార మున్న సవ్యాధిగానీ తిప్పియ్య. ఈచేపలవృత్తి గర్వమొందికాదు. విశేషము కెన్నంతో ఆదరంతో చూస్తారు. విద్యాగంభం ఉన్నవారు వీన్ని మనప్రాంతాల్లోనూడ ఒకవృత్తి క్రింద ఆదరయిచ్చి ప్రవేశపెట్టి శేదలకు పట్టె దన్నం తెట్టడం మంచిది. పల్లెటూళ్లల్లో ఎక్కడైనా దమ్మిడి కళ్లకాదాలంటే చేపలుపట్టేవారి దగ్గర తప్ప మరెక్కడా చూడలేము. శ్రీపొర్రోట ప్రాంతం పులింకేరుప్పంలో యామధ్య ఒకనాడు 11 కి వేల రూపాయలకు చేపలుపడినవి. పాతకుల కిది ఆశ్చర్యాన్ని గొల్పినా యిది సామాన్యవిషయం. వెడ్డలు యావృత్తికి ఆదరం యివ్వమనీ, ఈ వృత్తిలోఉండేవారి త్రాగుడుమాన్సి వీరికి సర్వీ చారం యివ్వమనీ వాప్రాధన. —అభిమాని.

దివి తా|| రైతుసంఘానికి వివాహ కట్నం.

దివితాలూకా రావివారిపాలెం గ్రామములు శ్రీ యు కి కోపూరి కోదండరామయ్యగారు తమూరుని వివాహసందర్భమున రైతుసంఘం తీర్మా సం ప్రకారం రూ 20/- దివితాలూకా రైతుసంఘమునకు కట్నం బయచేసి మార్గదర్శకులైనందుకు సభుం తరపున కృతజ్ఞతపూర్వక వంకనము లర్పించున్నారు. గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య, అధ్యక్షుడు. దివి తాలూకా జమీన్ రైతు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ. తే 22-8-37 దిన 12 గంటలకు చల్లపల్లి శ్రీవేణుగోపాల రైతుముల్లులో వైసంఘసమావేశము జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు తప్పక రా ప్రార్థికులు. కార్యక్రమము. 1. యాత్రాకర్తలవిషయమై ఆలోచించుట. 2. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంవారికేమావనలు 3. తదితర అవసరమైన విషయములు. గుత్తి కొండ సత్యనారాయణ, కార్యదర్శి. యాపత్రికాముఖమున శ్రీ ప్రభుత్వమువారిని కార్యము మంత్రివర్గమువారిని ప్రార్థించ కోరుచున్నాను. —దీర్ఘి చెంచయ్య, రైతు శ్రేణిగాలిలాపి.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు 40 సంలుగా ప్రఖ్యాతి కెందినది. కేవలము బాధానివ్వాలని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బావును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్ల పోగొట్టును, రెండుకుల భేదించును, వాపుల దూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన లిమిటెడ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేహము, నిక్కాక నిస్సర్జన, కుక్షనస్తము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని వారిచి మంచిబల మును, కాంతిని వీర్యవృద్ధిని గలిగించు వర్షప్రసాదము. 2 డబ్బీ లుచాలును. 20 కులములు డబ్బీ రు. 1-4-0.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

అశీర్దము. గర్భవాయువ మలబద్ధమును భండించి కాలవిరేచనమును చక్కగా కలిగించును. 15 కులముల డబ్బీ రు.0-10-0 ఇంకా అనేక రోగవధములు గలవు. రోగిన క్యాట్లాగు యుచిరముగాపంపెదము. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. పి. శి. ఏ. అండ్ కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, నెరేజీ-నెల్లూరు జిల్లా.

డాక్టరు. యం. కె. కోరాగారి దంత చికిత్సశాల.

పరిశుభ్రమైన దంతములవలన మనశరీరము నకు అరోగ్యము కలుగుచున్నది ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము. దంతములు సమ్యక్ముగా గ్యారంటీగా కట్టబడును.

అద్రను:—డాక్టరు. యం. కె. కోరా. (రామకృష్ణయ్యరు కాఫీహోటలు ఎదుట వుండు ఆర్. ముబ్బయ్యనాయుడుగారి మిడ్డలో) ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు.

నెల్లూరు పర్సనెంటు ఫండు, లిమిటెడ్.

యాభించులో ఒక సంవత్సరము ఫర్సెనెంటు డిపాజిట్లు రు. 100/- కు సంవత్సరం 1 కి రు. 4-0-0 లు వడ్డీ యిచ్చేవరల్లెవైన తీసుకొ నెదరు. యితర వివరములు ఫండు అఫీసులో అఫీసువేలలో తెలుసు కొనవచ్చును.

వి. ఆ.డి. శే.వ.య్య, శ్రీఃరి.

৩৩

వికాసం వల్ల పాగాకుపంటలో సుపానం గమనించినది.

జనరక్ష

చార్లెస్ మట్టాబి శీతారామయ్యగారు.

అంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

ఓ సినిమాలోనూ! - కోవూరు సీటు శ్రవణం య 9 తేది నామినేషన్. ఇంకా "శుక్లాంబరధరం" ప్రారంభించలేదా?

బుచ్చి-దొడ్డా సంస్థానపు కామధనువు వ్రాస్తూలు చేద విద్యార్థులకు ఏటా 40 మందిదాకా గుక్కదడిచేది. పుజలు ఎట్టవెట్టెను పూజించలేదనే కడుపుమంటతో ఈ సంవత్సరం ఎగదన్నింది. నిమ్మచుంతో చెయివాచే రుక్మిణమ్మ మాత్రం యధావిధిగానే శ్రమించుచున్నది. మన సంస్థానముది నిమ్మచుభర్త గారు మిలిటరీ బ్రదర్లుగదా!

వెంకటగిరి కలైలడిపోలో ఆర యెత్తు కంటే బాప్తి కలైలు ఆమృతాదదని ఎక్టేటు మార్కటింగు మిలిటరీబోర్డువారుప్యాస్ చేశారట. ప్రపంచ యుద్ధవాసనలు కొడుకున్నవిగాబట్టి దీర్ఘదృష్టిగల మా వెంకటగిరి రాజ్యంవారు కలైలుగూడ రిజర్వు చేస్తున్నారేమా?

పర్వసెంటు ఫండు డైరెక్టర్లు జీవంతోఉండగా రాజీనామా పెడతారనేది కలలోనివార్త. షర్ రాజీనామా లేకుండా ఎక్కడైనా బ్యాంకింగ్ డైరెక్టరు ఉద్యోగాలు దొరికితేనేరవు. ఫండునుబాగు చెయ్యాలంటే ప్రస్తుతం ఫండుడైరెక్టరుల సెర్వైస్ గూడా మునిపాలిటికే సెలవులేయకుండా లే మా లక్ష్యయ్య సినిమాలోనూవారు.

టవున్ కాంగ్రెస్ సినిమాలోనూ రద్దుజీకామని రి. యల్. నారాయణరావు (జిల్లా కార్యదర్శి) పేరుతో ఒక ప్రకటన గోడలమీద అంటించబడింది. నారాయణరావు నడిగితే కుయ్యా! మొక్రో నాకు తెలియదంటారు, లక్ష్యయ్యగారు! ఏమిట చందాలం? ఇదివరకు నీ డిక్టేటరుషిపులో నీవెన్న

గణరక్ష చేయించిన ఆక్రమాల చరిత్రాచే పేర్లు కోలేక మా 'మహాలిసీ' భూకంపాలకుగూడ చలించని, ఫెలో కాంగ్రెస్ కంటే ఘట్టివాడైన మారాఠురెడ్డిగార్ని ఆధ్వర్యస్థానానికి తేవలసి రచ్చింది. రెడ్డిగారికి కమ్యూనికేషన్ లింగు లేకపోతే నిజంగా ఘట్టివాడే కదండీ!

యోగిరామయ్యగారి జన్మదినోత్సవం.

యోగిగారి 42 వ జన్మదినోత్సవం 14 తేది 15 మైల్ల దూరంలో యోగిగారి స్వస్థలమగు ఆవా రెడ్డిపాళెమున ఆత్మంత భక్తి పురస్కరంగా విజయవంతంగా జరిగింది. జిల్లాలోని పెద్దలు, ధనము, ఇతరులు వేలకొలది ఆరుదెంచిరి.

కోవూరు సీటు ఎలెక్షన్.

గో. గోపాలరెడ్డిగారిచే రాజీనామా యివ్వబడిన కోవూరు సర్కిల్ జిల్లాబోర్డు సీటు ఎలెక్షనుకు తయారైంది.

నామినేషన్ శ్రవణం 9 ఎలక్షన్ 29

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘ సమావేశం 21 తేది సా. కాంగ్రెసు ఆఫీసులో జరుగును.

(1-వ పేజీ కొరవ)

వలెను..... మరణభాయలు అండమాను టైటిల్ వలమికోనియున్నవి. మనము వాదోపవాదములు చేయుచుండగా వారు మరణించుచుండవచ్చును. సరియైన పనిచేయుటవలన యే ప్రభుత్వము కూడ ప్రతిష్ఠాపరాజీవలేదు. ప్రతిష్ఠాత్మకమైన యితరవిషయములను గురించి ఆలోచించి వారు చర్యకొనెదరు.

ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిషన్ గురించి వారు కూడ ప్రభుత్వ చర్యను నిరసించిరి. నిరసన ప్రకటన వెంటనే దీక్షను మానవలెనని కోరిరి.

ఈ తీర్మానము భారత ప్రభుత్వమువారి ద్వారా అండమాను టైటిల్ కు పంపబడెను.

శరత్ బోసు, నాజీముద్దీనుల సంప్రదింపులు.

బెంగాల్ ఆ సెంట్రల్ కాంగ్రెస్ నాయకుడు శరత్ చంద్రబోసుగారు హోమ్ మంత్రి సర్. నజీముద్దీన్ గారితో 16 తేది సంప్రదించిరి. మంత్రి గారు నిరసన ప్రకటన కోరికలు ఎంతవరకు తీర్చుటకు ప్రియమనో తెలిపిరి. దీనిఫలితముగ కొన్ని హామీలు మంత్రిగారు యిచ్చిరినియు, అంగులన నిరసన ప్రకటన మానవలెననియు తంతివార్త పంపబడెను.

ఇండియా సెంట్రల్ గవర్న మెంటువారు మిలిటరీభర్తులు తగ్గించుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు సహాయము చేయవలయునని రాజగోపాలాచారిగారు ప్రకటించిరి.

గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు.

ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడిరి.

(7-వ పేజీ కొరవ)

సంయుక్త రాష్ట్రము

సంయుక్త రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు మంత్రుల కార్యకలాపం చూచి జమీందార్లు భయకంపితులై పోతున్నారు. కాసనసభ ఆమోదించిన కొన్ని బాకీలకోసరం యే విధమైన యెగ్జిక్యూషన్ గొంతకాలంవరకు జరుపకూడదని గావించిన ఉత్తర్వు సరియైనది కాదని 20 కోట్ల కమార్లను నమ్మకొని ప్రభుత్వం వారికి రు. 80 కోట్ల వరకు జమీందారులు చెల్లించియుంటున్నారే ప్రభుత్వం వారి పుత్రుల తమకు హానికరమని జమీందారుల మొద.

మధ్య రాష్ట్రము

మధ్యరాష్ట్ర కాంగ్రెసు ప్రధానమంత్రి ఖేర్ గారు గవర్నరుగారికి ప్రీతిభార్యకంగా సమర్పించిన ఖద్దరువస్త్రాన్ని కృతజ్ఞతాభార్యకంగా స్వీకరించారు. మా ధనగోవిందంగారు దీక్షేమిగా విమర్శిస్తాడో?

మధ్యరాష్ట్ర ఆర్థిక సభ్యుడు, రెవిన్యూ సభ్యుడు పి.య.కాక్లా గాంధీగారితో మద్యపాన నిషేధము మొదలగు విషయములగురించి సంప్రదింపులు జరిపిరి. కాసనసభా కాలమవతిలోపుగ గాని, లేక 4 సం. లోపుగ గాని మద్యపాన నిషేధమును సంపూర్ణముగ కొనసాగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. మధ్యరాష్ట్ర ధనువలన వచ్చునట్లు మును ధర్మి చేయుటకు, పొగాకుమోదపత్తు, మరణముం కములు, పుర్రోగముంకములు విధించెదరట. ఉద్యోగులు ఇచ్చాభార్యకంగా జీతాలు తగ్గించుకొనుటకు ముందుకురాకపోయినచో 100 కి 5 మొదలు 25 వరకు ప్రావిడ్నియల్ సబ్సిడీలు సర్వీసులలో తగ్గించెదరట. అలెమెంటులూడా తగ్గించుదును. పాచ్చించుడిన కమ్రలు, ఆర్థిక శిక్ష తగ్గించుదును. పెప్టెయరు 10 తేది బడ్జెటు కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుదును.

ఉద్యోగిభార్య:

వి.శేషయ్య

అబ్బో! అప్పుడే ఈ ఖద్దరువ్యాధి నాలుగువక్కలా చుట్టుకున్నదే!

గవర్నర్ భార్యలు, ఛీఫ్ సెక్రటరీలదాక సోకింది. ఈ

అంటువ్యాధి నన్ను కూడా బాధిస్తదా ఏం?